

VIENYBĖ LIETUVNIKŲ

Literatūros, mokslo ir politikos sanvaitinis laikraštis.

Nr. 49.

Plymouth, Pa., d. 5 Gruodžio (December) 1900 m.
ENTERED AS SECOND CLASS MATTER AT THE POST OFFICE AT PLYMOUTH, PA.,

Metas XV.

Raszant apie permainymą adreso butinai reikia atsiųsti ir senąjį adresą. Dėl norinczių pamatyti mūsų laikraštį siunčiame vieną numerį dykai. Prenumerata turi būti iszvirszaus apmokėta.

THE WEEKLY

Vienybe Lietuvniku

APPEARING EVERY WEDNESDAY

The only Lithuanian "NEWSPAPER" in PLYMOUTH, PA. Represents the interest of more than 300,000 Lithuanians in the United States. Subscription only Two Dollars per year.

RATES OF ADVERTISING.

ONE LINE ONCE	\$0.25
ONE INCH ONCE	\$1.00
ONE INCH, ONE YEAR	\$10.00

all communications must be addressed

J. J. Pauksztis & Co. Plymouth, Pa.,
The Printing Office of „Vienybe Lietuvniku“ executes the cheapest, promptest and most correct printing in lithuanian language:
JOB PRINTING in all modern languages.

„Vienybe Lietuvniku“

Iszeina kožną Seređą, Plymouthe

KASZTUOJA.

ANT METU AMERIKOJE....	\$2,00
Į UZMARĘ.....	\$3,00

APGARSINIMAI.

Colis apgarsinimo ant metų	\$10,00
Viena eilutė smulkiem raidėms	25c.
Už colį vieną sykį garsinant	\$1,00
Pajieszkvojimai: už vieną sykį	50c.
Du sykius garsinant	75c.
Tris sykius (už vieną dolerį)	\$1,00

Pinigai kitatip neisistunczia, kaip tik per MONEY ORDER, arba registravotose gromatose ant szito antraszto:

J. J. Pauksztys & Co.

224 East Main Str.,

Plymouth, Pa.

SPAUSTUVE.

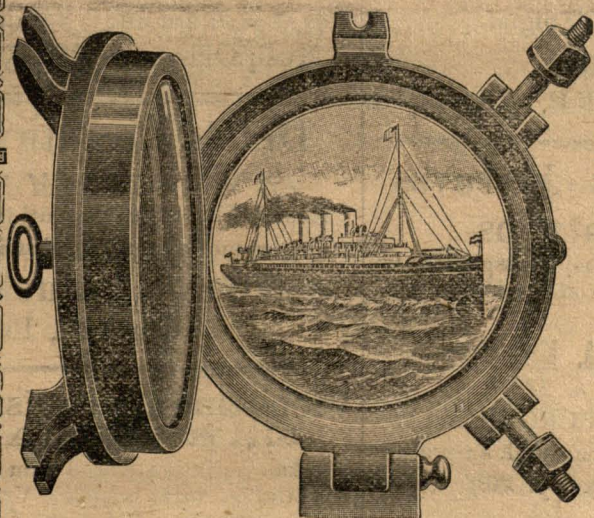
„Vienybes Lietuvniku“

224 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Spausdinasi visokios knygos, konstitucijos dėl draugysezių, apgarsinimai, tikietai, bilos, gromatos ir kiti visoki darbai. Darbas atliekamas greitai ir pigiai.

PARDUODA LAIVAKORTES

* Ant visu kialių geriausiu ir greicziausiu laivų *

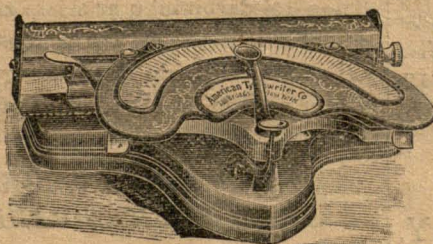
Siunczia pinigus į visas svieto dalis greitai ir pigei. Norintis kad jo piningai siuncziami į tevynę neprazūtų ir kuo greicziausiai nueitų tegul kreipiasi

Po TOKIU ADRESU pas mumis

J. J. Pauksztis & Co.

(P. O. Box 1018) 224 East Main Street, PLYMOUTH, PA.

25 maszinos tape padarytos su akcentais

ba nedauk padaryta, kas pirmesnis tas laimingesnis.

Wm. J. PETKON, 305 N. Main. st. Brockton, Mass.

Daugiau kaip 30 metus iszmegintas!
Dr. RICHTERO wisam swietui zinomas
"ANKER" (Inkarinis)
PAIN EXPELLER.
yra geriausia gyduole nuo
Rheumatizmo,
Neuralgijos, Sausgelos,
Strenu Skaudejimo ir tt.
ir wisokiu Rheumatiszku skaudejimu.
uz 25c. ir 50c. pas wisus aptiekorius arba pas
F. Ad. Richter & Co.,
215 Pearl Street,
New York.

Mėsinyczia Adomo Adžgaucko,

Užlaiko kasdien szwiezią mėsą, kiau-lieną, verszieną, jautieną, avinczieną, kumpiai szwiezi rukyti, deszrų visokių galima gauti dideliam pasirinkime.

teiposgi užlaikau mil-tų, cukriaus, kavos, arbatos, žuvų, silkių, surio ir visko kas tikt yra reikalinga žmogui dėl maisto ir už pigesnę prekę nei kaip pas kitus visi pas Ad. Adžgaucka

220 E. Main Street, PLYMOUTH, PA.

Daktarka. Johanna Želviene.

Vienintėlė lietuviszka daktarka gydo visokias ligas. Offisas ir gyvenimas: ant kampo Centre Ave. ir Church ulyezių. PLYMOUTH, PA.

Offisas { nū 7 iki 9 ryto,
atidarytas { nū 12 iki 1 po piet,
nū 6 iki 8 vakaro.

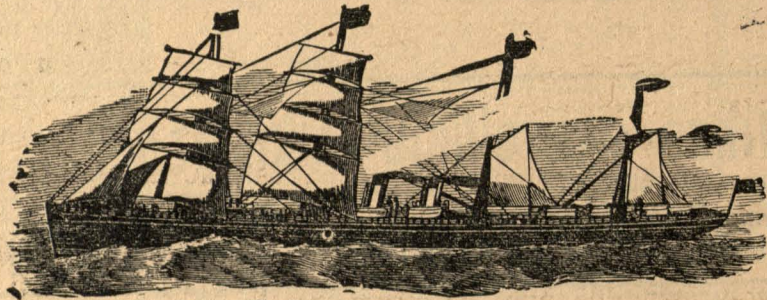
Max Kobre

Successor to

KOBRE & HERSCHMANN

Litewski i Polski **BANK**

40 Canal Str.,—142 Division Str., New York

Prieteliai! dūdu jums žinia, kad mes pardūdam Szifkortes ant visų greičiausių laivų už pigiausią prekę. Esu užtvirtintu agentu ant linijų, North German Lloyd Bremeno; Hamburg Amerikan Line Hamburgo; Red Star Line, Antverpo ir Netherlands Lines Roterdamo. Siuncziamė pinigų, kuriūs jūsų prieteliai gauna į 15 dienų. Musų kantorėje galite susisznėkėti lietuvizkai ir lenkiskzai. Ateikite ir persiliudikite, kad mes per 25 metus su kožnu apsiėjome teisingai. Teiposgi pardūdamė tikietus ant visų geležinkelių Amerikoje ir Europoje.

KANTORAI MUSŲ EUROPOJE YRA TOKI

31 Admiralitatstrasse Hamburg. 46 Heerdenthorsteinweg Bremen.
20 Maaskade Rotterdam.

Lietuvizskas ir Lenkiskzkas **Kromas** visokių szviežių tavo rū. Taipogi pardūda szifkortes į visas dalis svieto, ant greičiausių ir drucziausių laivų. Izmano visokius piningus, o ir nusiunczia į užmarę, tiesiog į namus greitai ir pigiai.

Tam. A. Butkevyczius,
NANTICOKE, PA.

VISOKIU

RELIGISZKŲ DAIKTŲ

kalpo tai: Ražanczių, Szkaplierių lietuvizskų, visokių brostvių, maldų knygų Lietuvizskų ir lenkiskzų, teipgi ir visokių istoriszskų knygų lietuvizskų ir lenkiskzų; abrozų visų szventųjų ir tauizskų ir t. t. Gaunama pas:

J. Burman & Stepanavicziū

231 S. Roebing Str. BROOKLYN, N. Y.

(prie lietuvizskos bažnyczios.)

AGENTAS

assekuravojimo NAMŲ ir visokių DAIKTŲ nū ugntee

GEO. GWILLIAM, agentas.

Main str. Plymouth, Pa.

ADRESAI

CENTRALISZKŲ VIRSZINŲKŲ „TĖVYNĖS MYLĖTOJŲ“ DPA. GYSTĖS.

Prezidentas — V. Daukszys

P. O. Box 1018 Plymouth, Pa.

Sekretorius — A. Ilgunas

P. O. Box 48 Gilberton, Pa.

Kasierius — A. Olszevskis

60 Sub-Sta. Chicago, Ill

Knygius — N. Olszinskas

825 St. Clair str. Cleveland, Oh.

Žemlapis Lietuvos ir Latvijos

lietuvizskoje kalboje, atspauostas lotiniszskoms literomis Peterburge, gāunamas pas

Inžinieriu A. Maciejevski

Neviskis p. n. 111 b. 73.

PETERSBURG RUSSIA.

Prekė 1 rubl. už exempl. su prisiuntimu; imant 10 exempl. 20% rabato.

ZINGEIDU IR AKTIVA DEL SVIETO.

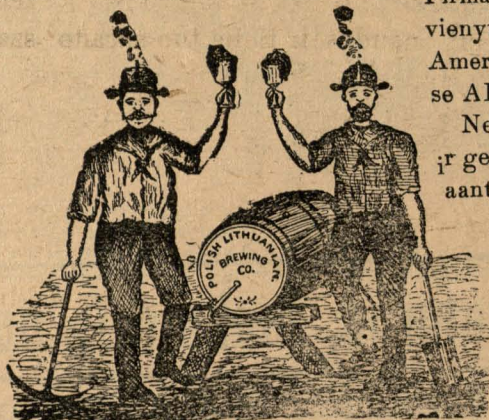
Tikrai pirmutinė vienatinė gydykla ant uželdinimo plaukų ant praplikusių gal-

vų slinkimą plaukų į trumpą laiką sudrutina yra duota užtikrinimas (gvarancije). Kožuas užsiganėdina, kur jau tukstancziam ypatų profesor. Brundza suteikė puikius szvelnius ir tankius plaukus, ką tai laimingi per laikraszczzius ir laiszkus iszreiszskė szirdingai padėkavones. Vieta ofisu yra 145 GRAND ST. ir 996 BROADWAY, Brooklyn. Norinti gautie visą rodą su informacije per laiszkus adresavokit sziteip:

J. M. BRUNDA CO

Box 2361, NEW YORK, N. Y.

Skaityk su atyda!

Pirmas Lietuvizskas **BRAVORAS** Suvienytose Valstijose Sziaurinė Amerikos, kuriame iszdirba geriause ALŲ PORTERŲ ir ELIŲ.

Nes yra daromas isz grynų javų ir geriausių apfinių, norint ir geaant truputį užsilinksminti bet gal-

vos neskauda, nes jame nėra jokių primaiszytų kvarbų nė proszkų.

Todėlgi perkantieji ir pardavėjai (karcziamnįkai) visados reikalaukite Lietuvizsko

laus: — viena jog yra geriausias alus, o antra teip darydami suszelpsite aavo Vientauczius lietuvius.

POLISH---LITHUANIAN BREWING CO.

DANVILLE, PENN., A.

M. ROSENBAUM

Geriause dėl Lietuvių Agentura ant visos

Philadelphios.

Pardūdam LAIVAKORTES ir TIKIETUS GELŽKELIU į visas dalis svieto, ir ant visokių linijų. Turim susineszimus kiekvienoj' dalyje svieto ir siuncziam pinigų greitai ir pigei.

Susisznėkam visokiose kalbose. Pinigų priimam bankon ir iszmainom. Visame dūdam prieteliszską rodą.

Musų Offisas 609 South Third str., PHILADELPHIA, PA.

Didele krautuve

IR KARCZIAMA

Kas nori gero tavo gauti ir skanaus gėrymo ragauti, tegul atsilanko pas **Joną Žukaucką**

Plymouth, Pa.

Vienatinė Lietuvizska KARCZEMA,

uzlaikant geriausia ALŲ, duodu didelius stiklus, turiu visokio Vyno, ir seniausio sznapso, Avanos Cigarų, užkandis prie alaus kasdiena dovanai. Nedėlioms nuo 12 nakezia atidarau, dėl moterių įėjimas ant antro floro, kiekvienam duodu visokią rodą.

L. Friedman

Cor. 4 str. & Catharine str.

PHILADELPHIA, PA.

HOTELIS arba geriausia

užeiga dėl darbininkų ar sziaip žmonių. Kurie norite szį bei tą dasižinoti ir szalto aluczio Taurę iszsigerti vyno ir visokių arielkų, ar cigarėlių skanų užirukyti, ateikite pas:

Antaną Kalinaucką

18 N. Hancock st. WILKES-BARRE

BRAVORAS.

(CITY BREWERY CO.)

Kuriame iszdirba skaniausia, geriausia ir sveikiausia ALŲ ELIŲ ir PORTERŲ

Po No 600 iki 612 Pearl str.

ELIZABETH N. J PETER BREIDT

Locninįkas.

Visokias knygas,

lietuvizskas, taip drasiszkas kaipo ir moksliszskas, taipgi ir laikraszczzius; kaipo tai: „Varpa“, Ukininką“ ir „Tėvynės Sarga“, visus tris kartu mant ant 1900 m. gaunama už \$3 dol. Katalogą knygų ir laikraszczzius ant paziuros prisiuncziū dovanai. Užprasanzant knygas arba laikraszczzius, reikia sykiu ir piningus prisiusti.

Jurgis Lapinas

Tilžėje — Tilsit

Ostpr. Germany.

PERŽVALGA.

— Petrapilėje 21 d. Lapkričio buvo losztas teatras „Ponas ir Mužikai“ ant naudos „Lietuviszkos Savitarpinės Pagelbos Draugystės“ vokiečių klubo svetainėje. Veikenciomis ypatomis buvo:

Baltruvienės — žiuponė Szuiskienė
Liudytės — žiuponaitė Suveisdžiutė
Ignaco — p. Žurauckas,
Stanio — p. Vaicziulis,
A. Magerskio — p. Zauka,
Araburdos — p. Palionis,
Onytės — žiuponaitė Kvederiuotė,
Kunigas buvo apkeistas į miestelio mokintoją Juozą Daugkantą — kurio rolę loszė p. Valdemaras,
Dudulio — p. Szimelis,
Jono — p. Varnas,
Leizerio ir Berelio — pp. Puras ir Urbonas,
Tomkaus — p. Geras.

Po teatro buvo szokiai iki 4 val. ryto. Bilietai buvo nuo 50 kap. iki 3 rublių.

Vienas dalykas, kad teatro programos szale maskoliszko tapo daleistas spaudinti ir lietuviszka lotyniszkomis raidėmis su paraszu gen. Kleigels'o. Taigi nors mažus apgarsinimus jau daleidžia spaudinti lotyniszkomis raidėms.

— Kad svetimtaucziai vis labiaus užsiima lietuviszku klausimu, rodo tas, kad vis daugiau reikalauja lietuviszku knygų. Vienas knygininkas isz Poznaniaus dabar užprasžė „Vienybės“ iszleistuvėje 30 egz. visokių knygų — tarp jų ir „istorija“ kunigo Krawczuno.

— „Ukininkas“ pranesza, kad Jurgis Pranckevicius, isz Krasenkos, Krosnos parapijos, Kalvarijos pavieto, apskundė žemskiams D. Valutkevicių už laikymą szaudyklės. Žemskiai krėtė bet neradę iszėjo. Pranckevicius tada Valutkevicienei sako: „perkavok szaudyklę, nes isz antro karto jieszkodami ras“. Moteriszke įtikėdama Pranckeviciui

paėmė isz pakavonės szaudyklę ir pasikiszus po drabužiais atsisėdo kudikį žindyti. Pranc keviczius tai pasakė žemskiams ir tiejie tuo surado szaudyklę. Valutkevicius gavo už tai 5 dienas Kalvarijos kalėjime kalėti. Oi verta tokį judoszių pamokinti.

— Krosnoje, bevežant kalkes prie murinimo szventoriaus, pasibaidė arkliai Stanilio isz Sakcininkų, kur tie užbėgo ant lydinczių nabaszininką, kur vieną moteriszkę užmuszė, vieną senį pritrenkė, o viena mergina nuo tokio matymo nuomirulį gavo.

— Apie Kroną privisę daug pesztukų, kurie szventomis dienomis ir per szventes kabinasi prie žmonių kad jiems pirktų degtinės, o neperkant tai primusza tokį. Nėi vieni atlaidai neapsieina be kraujo praliojimo. Pesztukų tėvai tuo iszperka savo vaikus, kurie už musztynes po sudu papuola.

— Dr. J. Szliupas parasžė į „Związko“ organą „Zgodą“ straipsnį apie susivienyjamą prispaustų tautų Maskolijoi, kad iszleist tam tikrą laikrasztį, kas jau buvo „Vienybėje“ ir „Lietuvoje“ gana apkalbėta. Lenkų laikraszeziai, kaipo tai „Dziennik Narodowy“, „Naród Polski“ ir „Gazeta Katolicka“ atsiliepė pritariancziai, bet nemini apie susivienyjamą tautų kaip užmanyta. „Gazeta Pittsburgska“ atkartuoja visą rasztą isz „Zgodos“ ir pilnai pritaria užmanymui susivienyimo. Rusinai per naujus metus, ant susivaziavimo Jersey City, N. J. dėl ateivių namo, keta iszrinkti isz savo szalies komitetą ir redaktorių jau. Dyvytis vienok reikia, dėlko „Katalikas“, „Viltis“ ir „Ateitis“ apie tą užmanymą nėi žodeliu nepritarė?

— Kun. Kaulakis negalėdams įveikti savo parapijonų kvieczia juos jau ant susitakymo ir kad nesutikimai kilė

tik per klaidą. Bet apie su grazinimą parapijai pinigų nieko neminėjo, o parapija ne atbutinai reikalauja atidavimo pinigų. Kun. K. net rodą davė užbaigimui vaidų, o tai, kad bažnyčią užraszyti arcivyskupui, tai jis iszeisęs kitur, o kiteip tai jo valdzia neiszeisenti. Parapijonai vienok lai netiki kunigo žadinimams ir daro kaip sutarę, nes tik teip darydami iszgelbės savo bažnytelę ir pinigus nuo prazucies.

— „Tėvynės“ spaustuvė isz Plymouth'o iszsikraustė į Philadelphia apie 15 Lapkričio ir rodos butu laikas jau iszleist „Tėvynę“. Kada „Tėvynė“ pasirodys, negalima dar pasakyti. Namą buvo nusamdę ant antro augszto 126 S. 2nd str. už \$12,00 samdos ant mėn. Dėl kasžin kokių priezasczių apleido paimtą vietą ir nusikraustė ant 31 N. 9th str. už \$15,00 samdos ant mėn. ant trečio augszto, kur už suvindavimą daiktų moka po 10 ct. už kiekvieną 100 svarų.

— „Saulė“ pranesza, kad szv. Baltramiejaus Draugystė isz Pittstono rengia prakalbas po bažnytineje salėje, ant se redos, 12 Gruodžio, ant 7 val. vakare. Kalbėtojais bus visi kunigai.

— Wilkes Barre, Pa. lietuviai buvo surengę kapeliją, sudėję pinigų nusipirkimui muzikaliszku įrankių ir tt. Kapelijos kasierius ir dar du pauksztukai su kasa ir geresnėmis trubomis užsimanė pabėgti, na, ir nubėgo į New Jersey. Wilkes Barrių policijantai vienok visus tris sumedžiojo ir parvežę sukiszo į lakopą iki provai.

Isz Lietuvos.

Vilnius. Nesutikimai ir vaidai Vilniaus lietuvių su savo vyskupu Zveravycziu tapo pagalios patvirtintais iszleistaime nesenei Vilniuje atsiszau-

kime. Yra tai praneszimas p. Donato Malinaucko, kuriam patilpo paduotas lietuvių praszymas Vilniaus vyskupui, jo atsakymas ir trumpas atsiszaukimas paties praneszėjo apie tą atsakymą. Visas szis praneszimas tapo atspaustas maskoliszka ir lietuviszka ir lietuviszkomis raidėmis su daleidimais Vilniaus cenzuros. Tai pirmas nuo 63-czių metų atspaustas lapelis lietuviszka ir daleidus jį. Kaip girdėti, cenzura labai gailėjusi ir net norėjusi panaikinti tą lapelį, bet buvo jau per vėlu — jis isz spaustuvės buvo jau atimtas ir iszsiuntinėtas po Lietuvą. Reikia žinoti, kad vyskupas Zveravyczius tikrai norėjo kaip nors „užmigdyti“ maldavimus lietuvių ir visados stengėsi užlaikyti visą klausimą paslaptoje, vien tik rybose asabiszku pasisznėjimų. Jis nepriėmė suraszyto praszymo su paraszais, jis ilgai nieko nenorėjo atsakyti „ant popierio“, idant nebutu kokio nors dokumento ir padarė tai tik tuomet, kuomet aiskiai buvo pasakyta, kad ant jo bus skundai, jeigu jis nieko neatsakys. Laikyti viską paslaptoje, veidmainiauti akise lietuvių ir skelbti visokius niekus už akių — tai buvo geriausia politika visos Vilniaus kapitulos ir jos vyskupo, kuriam szis politika tiesiog buvo „kryžium“, kaip jis vadina lietuviszką klausimą. Tiesa, pasirodžius atsiszaukimui Cirtauto apie tai, kad lietuviams nereik duoti valios, ir mūsų vyskupas buvo įgavęs drasumą, bet dabar jis pradeda atsiliepti, tarsi pirmą sykį apie maldavimą lietuvių girdįs. Negu sako, užginta lietuviszka giedoti? Negu lietuviai netur Vilniaus bažnyčiose lietuviszku pamokslų? Jeigu szie atsiliepti tikrai teisingi, jeigu tai ne melas, tai galima sakyti, kad mūsų vyskupas itin geras

politikas ir neberekalo gal eina sznekos, kad jį iszkels ant arcivyskupo. Szis pranesimas, kuris pagal savo turinį tiesiok panėsi į proklemaciją, aiskiausiai mums parodo, kaip svarbi yra mūsų raszliava, kaip svarbus yra spinduliai szviesos, kurie kaip kada apszviečia paslaptis mūsų gyvenimo. Jeigu mes turėtume daleistą spaudą, tai ir viso klausimo apie bažnyčią nebutu buvę toje formoje, kaip sziaudien — mes jau senėi butume apturėję, kas mums prigul, o dabar prisieina vis vesti politiką.

— 2-oj ir 3-ioj d. Rugsėjo Vilniuje atsibuvo antras vieszas susirinkimas „U k i s z k o s V i l n i a u s d r a u g y s t ė s“. Tarp kitko liko nuspresta maldauti valdžią apie įrengimą Vilniuje augsztosios mokslainės gspadorystos. Bet placziau apie tai pakalbėsim kitą kart.

Petraitis.

(Isz „Varpo“)

Isz Brazilijos.

Pabaigoje Rugsjuczio mėnesio apturėjau laiszką nuo P. M. Pieteraiczio (Peterit) isz Kanados, du laiszku isz Pilipinų: vieną nuo Vosylius, o kitą nuo .... (raszėjas nepadėjo vardo. Red.) ir vieną isz Skotijos. Teip-gi keletą laiszkų gavau ir isz Lietuvos — visi praszote atsakymo. Atsakymą duodu per „Vienybę“, nes jus pagal „Vienybę“ man ir raszėte. Kiekvienam atsakymo nesugiebiu duoti dėl stokes laiko ir nereikalingo iszdėjimo pinigų ant markių. Galite numanyti visi, kaip yra brangus ukininkui laikas, ir turėčiau gal tik sėdėti ir visiems atsakymus rasztyti. Tuli raszdami laiszkus neprilipino nėi markių ir asz už jų laiszkus turėjau dvilinkai užmokėti. Visai nesitikėjau, kad toki rasztytu, klaustu apie gyvenimo sanlygas, norėtu atkeliauti Brazilijon, o netur pen-

kių centų, kad apmokėti laiszką. Tokių neapmokėtų laiszkų daugiau nepriimsiu.

Dabar atsakau:

P. Pieteraiczui: Kaip Tamistą suprasti? Raszote, kad neskaitote „Vienybės“, ir vel, kad patyrę mano adresą isz 34 num. „Vienybės“, skaitydami mano korespondenciją apie Brazilijos gyvenimą? Klausi Tamista, ar pas mus szilta. Teip brolau, szilta kaip pirtyje. Bet kaip pirties sziluma suteike sveikatą žmogui, teip ir mūsų Brazilijos sziluma yra tokia. Asz dar negirdėjau, kad kas ant ukių nuo szilumos butu apsirgęs arba numiręs. Raszai Tamista, kad nemoki žemdarbystės. Tai gaila; nemokant smuikuoti, smuiko neimk nei į rankas. Kad turi vidutinį uždarbį ir dar keletą dolerių iszteklaus, tai sėdėk ant vietos broli. Girios darbas tai ne sermėgos siuvinas. — Kitos visos smulkmenos buvo jau „Vienybėje“ pirmiaus aprasztytos.

O jus Pilipinų kareiviai — nekaltų pilipiniečių zudytojai — guodžiatės ir aimanuo-jate, kad už \$15,00 ant mėnesio turite daug vargti ir dar musztis su tais juodukais. O ar bala jus vertė prie to vargo? Ar nebutumėte užsidirbę ant mėnesio vietoje \$15,—50 dolerių ar daugiau. Misliju, todėl iszėjote Amerikon, kad nereiktu cariszku raugu prirugti, kad butumėte laisvi. Asz jau senesnis už jus, bet ant mirties neicziau nėi už \$100, kur jus parsidavėte giltinei už \$15. Mano mislis apie kareivį tokia: Gintis, jeigu tave užpuola arba szalį, kurioje gyveni, bet užpulti kitą, kaip jūs pilipiniecius, troksztanczius laisvės, tai yra galvažudystė ir kad toki galvažudžiai butu kuogreicziausiai nugaluoti! Kas gal buti žmogui geresnio, kaip džiaugtis szejmynėle (vaikeliais), dirbti be baimės nustokimo

darbo ar pastogės, turėti gerą maistą ir pakaktinai. Kareivis daug kartu stimpa badu, maitinasi prismirdusiu, sugedusiu maistu, iszplėszia svetimą turtą, neturėdams žmonisz-kų jausmų užpuola moteris kaip koks tigras. Kareivis kenczia visokį skurdą pats ir naikina visas gamtos dovanas — kareivis yra nuozmiausias tvarinys ant svieto ir nuo visų turi buti laikomas paniekoje!

Dabar dar truputį pakalbėsiu apie abelną gyvenimą, apie ateitę.

Mūsų broliai lietuviai visi yra žemdirbiai arba ukininkai. Į New York'ą atplusta tukstancziai jų ir paklausus, ko atvykai, atsakys darbo jieszkoti, dirbti. Nėi vienas neatsakys, kad esant sunku iszgyventi Lietuvoje, atėjau czion ukiauti, kur lengvesnės sanlygos. Mūsų broliams rodosi įgriso ukė ir jie apie ją nenor nieko žinoti. Berods, ukininkas tur daug rupesczių; su gyvuoliais tai lyg kokia baudžia-va be pertrukio: szerk, penėk, milžk, skersk, pjauk, sulaukęs jaunų vėl prižiurėk, augink ir teip be pabaigos, metas į metą. Be ukis, darbininkas, teisybę pasakius ubagas, iszdirbęs kaip jautis darbo laiką, isirėmęs į szonus vaikszcziuja kaip ponas koks ir kartais dar pasijuokia isz ukininko, it kvailo, kuris niekad neapsidirba. Bek kaip ilgai toks mandralis juokiasi? Sztai, sustojo pabrika ir mūsų gudruolis, bado spiriamas, ateina pas ukininką ir siulosi isz pilvo dirbti, kad tik gautu pavalgyti. Užėjo straikas, tai žiurėk, kad galvą neprikisztum. Tai dirba tik 2-3 dienas per sanvaitę ir tik pusę laiko, ir kaip žmogus, kitas su nemaža szejmyna, iszgyvensi, iszmisi. Imi kur ką gauni. Nieko neuždirbant, neturi savo pastogės, savininkas namo iszmeta atimdams net paskutinius rakandus ir skarmalus, nes jam neužmokėjai sam-

dos. Kokia tokių žmonių ateitis, kokia ateitis jų vaikų? Paukszcziai eina į poras ir krauja lizdus, peri vaikus ir rupinasi apie juos, iki tiems užaugus. Rodos tokiam protingam žmogui nevertėtu žemiaus stovėti už paukszczius, nesirupinti apie lizdą. Ukininkas, tai yra iszlaikytojas visų gyventojų, pagamindamas jiems maistą. Dabar darbininkai apstoję pabrikus laukia gerovės, bet ateis laikas, kad jie priversti bus žemę dirbti, kaip tokių jau ir nemenkai yra.

Asz gyvenu kaipo koks karalius, pažiurėjęs ant darbininkų. Turiu savo namus, isz kurių nieks manęs neiszmes už samdą, turiu dvi karves ir pieną geriamė vietoje vandens, treczia karvė priauganti. Viena verszj pasipjoviau o kitą pardaviau; turiu porą gerų arklių, 25 kiaules, 3 penimius; o visztų ir anczių tai nežinau kiek. Nori mėsos, pasigavai, pasipjovei ir valgyk iszsviręs, o darbininkas turi mokėti ukininkai už tai gerą pinigą, norėdams visztienos paragauti. O sodų vėl vaisiai? Asz nemainycziau ukės ant kaszin ko.

Žiema szj metą buvo neszalta. Kartą termometras pavėsyje rodė 20 laipsnių szilumos, o apie 20 Rugsėjo buvo 25 laipsniai.

Pradžioje Rugsėjo mėnesio atsilankė į mūsų apielinę kun. J. Lassbergis. Lietuviai visi atliko iszpažintį; kun. pasakė liet. pamokslą. Vietiniai kunigai už miszias ima 10 milreisy, o kun. J. Lassbergis tik 2 milreisu ima. Paszventino mano namus, ir vos iszuliau milreisą už iszvarymą velniukų, už ką jis vaikams dovanojo knygelę „Istoriją seno Istatymo“ (ar lietuviszką? Red.). Jei atvyks czion daugiau lietuvių, tai kn. L. žadėjo aplankyti mus tris kartus ant metų.

Isz Lietuvos yra pasirengusių czion atkeliauti į 30 ypatų,

Taigi gal sutversiu lietuviską kolioniją. Kaip jie atvyks, paraszysiu.

Ką kitados rasziau apie tą 15 szejmynų isz Kauno gub., kurie gyvena apie Ijuha, tai parasziau vienam pažystamam lenkui; kaip jis mą atraszys, tai tuo apie tai paraszysiu į „Vienybę“.

Kas norėtu gauti nuo manęs atsakymą per laiszką, tai turi toks ant savo laiszko užlipinti atsakanczią marķę, kad man nereiktu užmokėti ir už paraszymą atsakymo tegul prisiunczią dovanoms kokią gerą knygą, bet su gana apmokėtu prisiuntimu.

Kazimieras Maculaviczius.

Politiszkos žinios

Amerika. Czion dabar daugiausiai yra kalbama apie atidarymą kongreso szia sanvaitę (3 d. Gruodžio). Daugelis užmanymų liko neužbaigta ant pereitojo kongreso, o kiti ir visai palikti iki szitam, taigi dabar prasidėjusi sesija kongreso turės pilnas rankas darbo ir visi isz anksto sako, kad nebuse galima apsidirbti su visais užmanymais ir reikalais bėgyje dabartinės sesijos kuri užsibaigs Kovo mėnesyje ir kad prezidentas po tam laikui turės neatbutinai suszaukti extra-sesiją atlikimui nekurių svarbių reikalų. O szį metą apart paprastų reikalų pareis toki svarbus klausimai, kurie nemažai laiko užims, kaip padidinimas armijos ant 100,000 kareivių, sumažinimas karės mokeszių ant \$30,000,000 sudavadyjimas reikalų ant salų, kurias Suv. Valstijos paskutiniaisiais metais yra įgiję, apsvartymas ir isztyrimas klausimo apie kasimą Nicaragua kanalo vidurinėje Amerikoje ir daugelis kitų.

Ant Pilipinų kova tęsiasi, kaip ir pirmiau, bet Amerikos valdzia nugabeno daugiau kariaunos isz Kinų ir daugelį

pulkų nuo salos Porto Rico, kurios gyventojai pradeda apsiprasti su amerikonų valdymu, dėlto tai czion esanczius kareivius valdzia ir pasiunczia į reikalingesnę vietą — į Pilipinus. Pilipinieciai ties miestu Malolos isz pasalų užpuolė ant pulko amerikonų pėstininkų du užmuszdami ir tris su žeisdami, o kada amerikonai puolėsi ant jų, tie iszsikavojo į pelkes. Paskucziausios žinios pranesza, kad 1200 pilipiniecių pasidavė amerikonomams mieste Vigan. Tai butu didžiausias skaitlius ant syk pasidavusių iki szioliai. Bet kada amerikonai apsidirbs su kitais? Iki sziol Amerikos valdzia yra iszsikasztauvusi ant vedimo karės Pilipinuose \$200,000,000 ir ką ji yra ten atlikusi? Prakilnesni pilipiniecių vadovai ir tėvynainiai pusta kapuose arba bastosi svetimose szalise toli nuo savo tėvynės; trisdeszimtys tukstanczių, jų sunų geriausiame amžyje ir pajiegose tapo užmuszti, o szimtai jų dukterų, neturinczių kur prisiglausti, pakliuvo į netinkamas vietas; laukai apleisti, tik žolėms apžėlę, namai sudeginti arba sugriauti, szejmynos iszskirstytos ir iszvaikytos, jau nekalbant ką gyventojai nukentėjo nuo Amerikos kariaunos. Ir kada tas viskas pasibaigs.

Amerika galiausiai užsispyrė, kad Turkija užmokėtu \$90,000 už nuskriaudimą amerikonszkų misijonierių per pjovynes Armėnijoi. Turkija nemokėjo tol, kol Amerika nenusinntė savo kariszko laivo „Kentucky“ į Smyrną. Turkija apsiėmė atmokėti ir užlankymo tolesnės prietelystės su Amerika, padarė kontraktus su Crampo laivų dirbtuve Philadelphiai ant \$1,635,000, dėl padarymo kariszkų laivų.

Teip iszgriebus nuo Turkijos \$90,000 „Kentucky“ nuplaukė į Tanger, Moroko, sziaurinėje Aprikoje, dėl iszveržimo \$5,000

už užmuszimą Suv. Valstijų vieno ukėso.

Pietinė Aprika. Anglijai besidziaugiant pergalejus burus atsiėjo tojo dziaugsmo visai iszsziadėti per pakliuvimą 400 anglų į burų rankas. Tie 400 anglų su dviem kanuolėms buvo miestelyje De Wetsdorp, pietinėje dalyje Oranijos, kuriuos apsupė 2500 burų ir po mažo muszio anglai pasidavė Anglų užmuszta tapo 15 ir 42 sužeisti, kuriuos burai paliko miestelyje. Gen. Knox su 1400 kareivių isz Edenburg skubinosi saviems į pagelbą, bet atvykus į De Wetsdorp nieko nerado nei galėjo dasizinti kur burai su sugautaisiais anglais dingo. Teipgi anglai turėjo didelį muszį su burais po vadovyste gen. Viljoen ir Eras mus pas Rietfontein, kur tapo užmuszta anglų komendantas Lloyd, 5 apicierai, 5 kareiviai ir 50 sužeistų. Burai isz muszio pasitraukė. Pas Bethulia, pas Orange upę, gen. De Wet susitiko su gen. Knox, bet be muszio De Wet nutraukė ant Bloemfontein. Burai buvo apsupę miestą Vryburg, Kapo kolionijoi, ir tik atėjus pagelbai, burai pasitraukė.

Toksai dalykų stovis pietinėje Aprikoje iszszaukė nelauktiną sumiszimą visoje Anglijoi. Kelių pulkelių burų neįstengia apgalėti 200,000 anglų ir szaukiasi ant greitosios atsiuntimo daugiaus kareivių o czia jau nėra isz kur jų imti. Anglija vienok apsiėmė nusiųsti 20,000 kareivių ir 50,000 arklių nupirkusi Amerikoje. Pietinės Aprikos gen-gub. Milner pripažino, kad Anglija apsirikusi su savo mieriu ir daug daugiaus nužudys dar negu jau nužudė, kol pasieks savo mierį. Jis rodyja sugražinti abiem respublikom patvaldystę ir užbaigti karę. Milneris mat persitikrino, kad dėl žiaurių anglų pasielgimų su burais, jų moterims, ir vaikais, kyla isz

naujo nekentimas tarp olandiszkos kilmės gyventojų ir tiejie visame burus szelpia. Kad burai neįsiveržtu į Anglijos valdybas, tapo ant rubežių Oranijos ir Transvaaliaus patastyta tvirta sargyba, kuri neperleistu burų.

Lordas Roberts nepergalėjęs burų jau gryžta Anglijon. Virszininkystė ant kariaunos tapo pavesta galvažudžiui Kitchneriui. Ant Roberto gyvasties buvęs sutartas suokalbis Johanesburge, kur buvo i pataisyta bomba Panelės szvenčiausios bažnyčioje, kur atėjus Robertui, but buvus uždegta. Gal dėlto Roberts ir pasiskubino iszkelti. Kaip suokalbininkai tapė suaresztuoti 5 italai, 4 graikai ir 1 prancuzas.

Transvaaliaus prezidentas Kruegeris isz Paryžiaus nukeliavo į Koeln, Vokietijoi. Prancuzai su Kruegeriu atsisveikino labai iszkilmingai. Seine departamento virszininkai nutarė kreiptisi prie valdzios, kad toji stengtusi įvesti santaiką — suderinti burus su Anglija. Kruegeriui keliaujant į Koeln, ant kiekvienos stacijos buvo susirinkę pulkai žmonių rykaudami, tai norėdami pamatyti prezidentą. Į Berlyną Kruegeris vargiai atsilankys, kadangi Vokietijos cesorius to negeidžia. Po apsilankymo Kruegerio Europoje, Burų Lyga keta jį parsikviesti Amerikon.

Rytinė Azija. Tarybos Kinuose vargiai greit pasibaigs, ypacz Europos vieszpatystėms tarp savės nesusitaikant, kožnai turint skirtingus reikalus ir pagal tai statant reikalavimus, kurie tik joms butu naudingi. Daugiausiai priesz kitų užmanymusėjo Amerika, kadangi ji, negalėdama apsidirbti su szalimis, kurias yra apėmusi, negeidžia daugiaus to gero tuomi tarpu nei nuo Kinų. Ji tik nori kad Kinuo-

se butu „atviros durys“, tai yra, kad turėti lygias tiesas su kitais pirkliauti. Tokiu budu Amerika pasitiki daugiaus laimėsenti, randant vietą savo iszdarbiams ir padidinant savo pirklystę su Azija. Ji todėl prieszinosi kitų szalių užmanymui myriu nubausti Kinų augszcziausius urėdininkus, pasikakindama jų iszvizjimu isz szalies, kad mažiaus nuo Kinų reikalaujant daugiaus dėl savęs iszderėti. Paskutinės žinios pranesza kad jau ir Vokietija sutinkanti, kad žymiausi kaltininkai maiszto taptu tiktai iszvyti. Mat ji labjausiai reikalavo nugalavimo, pasitikėdama daugiaus laimėti smarkiai pasiėdama, bet kitos szalys tam nepritarė ir ji turėjo taikintis prie kitų.

Patys kiniečiai, teip gi nesnaudžia, visur organizuojasi į miliciją ir tegul tik europiečiai nesusitaiko tarp savęs ir pradeda niautis duodami laiką kiniečiams susidrutinti ir susitaisyti, tada jie europiečiams kitokią dainą uždainuos. Juk ir dabar europiečių visa laimė tame, kad dabartinis maisztas pakilo pirmiau negu kiniečiai galėjo susitaisyti, negu viskas buvo rengiama, o jie butu kitaip apsidirbę su neprasytais svecziais savo szalyje.

Europos vieszpatysezių kariaunos elgiasi savotiszka, kuomi daug užkenkia abelnam reikalui. Tame, paskutiniam laike, labjausiai atsizymi vokiečių kariauna, kuri savo darbais pereina ir maisztininkų plėszimus ir skerdynes teip, kad net ir kiti ant jų skustiesi pradėjo.

Nubaudimo myriu maiszto sukėltoja valdininkų labjausiai reikalauja misijonieriai visokio menciaus. Washingtonas ir Berlynas užverstas misijonierių laiszkais, kurie reikalauja pogiezos, nubaudimo myriu visų cieszoriszkių valdininkų ir net paties cieszoriaus

su cieszoriene. „Pekinas turi but iszgriautas ir užsėta druska ant skėrdynės vietos“. Tikrai krikszczioniszka! Valdžios vienok misijonierių reikalavimo neboja, kaipo per žiaurais. Misijonieriams vertėtu tik pasimelsti už neprietelius ir viskas.

Maskolija. Urėdiszkos žinios kasdiena garsina, kad caras eina geryn, vienok teip nėra ir greitai gal caras numirti. Privatiszkos žinios pranesza, jog jame jau visai mažai gyvasties randasi, ką patvirtina paszaukimas trijų gydintojų isz Peterburgo, ir paliepiamas visoms cerkvėms melstiesi už carą. Kaipo priežastis caro susirgimo, pirmiaus buvo paduodama nusidarbimas vieszpatystės reikalais, nors visiems žinoma, kad jis tokiais reikalais mažai užsiimdavo, budamas netinkancziu tam darbu ir kad jo ministrai viską atlikdavo. Vėliaus tapo pagarsinta, buk jis užsinuodinęs nuo žuvų tai nuo vandens. Laikraszcziai pranesza, kad caras apart savo pirmesnės ligos gavęs uždegimą smegenų ir esąs visai sunkiam padėjime ir kad didesniejie urėdninkai yra labai sujudę, nors bando to nerodyti ir neiszsiduoti.

Privatiszkos žinios pranesza, kad maskoliszkoji policija atidengusi suokalbį nihilistų, kurių mieriu esą sugriauti dabartinį vieszpatystės surėdymą, jeigu caras numirtu ir kad daugelį suokalbininkų suaresztavojusi. Tai bus paprastas policijos darbas, kad pasirodyti, jogei ji nemiega ir kad gauti gerą atlyginimą už savo veiklumą. Maskoliszki revoliucijonieriai visas savo pajiegas deda ant apszvietimo žmonių, kad jiems suteikti daugiaus supratimo ir saugojasi kokių nors pasikėsinimų, kadangi tokiuose atsitikimuose visados žusta jų geriausios pajiegos ir nekartą nėra kam už-

vusių vietas užimti.

31 Lapkriczio numirė Varšavoje gen-gub. Imeretinskis.

Vokietija. Vokietijos cieszorytės seime eina dideli ginczai už pinigų, už „hunniszka“ cieszoriaus kalbą ir nereikalingą Kinuose karę. Didžiausi ginczai yra už pinigų, nes valdzia reikalauja 2,240,947,301 markių pridėti prie uždengimo iszdavimų, neskaitant įėmimo. Valdžia reikalauja, bet kas sudės tuos pinigus, tai jai negalvo. Kinų karė jau prarijo 152,750,000 markių, o kokia bus isz to nauda, tai Vokietija gal tik sapnuoti. 100,000,000 valdzia pasiskolyjo jau nesiklausus nei seimo. Liberalai ir socialistai užpuola už tai ant valdzios ir sako, kad seimas ir konstitucija yra tik dėl parodos, o valdzia daranti kas jai patinka. Kad surinkti kiek pinigų, valdzia užmano pakelti muitus ant atvezamų tavorų ant 200%.

Dalis darbu.

Martin Creek, Pa. Czion sudegė didelis cemento pabirkas, kur neteko darbo 200 darbininkų.

Tampa, Fla. Sustrai kavus cigarų darbininkams, skaitliuje 1400, ir darbdaviams neiszpildant jų reikalavimus, isz simpatijos sustrai kaivo dailydės, murininkai, staliai, zeceriai ir net elektroteknykai.

Hazleton, Pa. Ant susivaziavimo „Brotherhood of Railway Trainmen“ ir savininkų Lehigh Valley gelzkelio, tapo iszderėtos didesnės algos ir kad iszdirbus 16 valandų, nieks neprivalytu ilgiau dar dirbti.

Indianaapolis, Ind. Big Four gelzkelio darbininkai užmanė suorganizuoti visų gelezinkelių darbininkus: konstruktorius, inzinierins, peczkurius ir t.t. kad laike strai-

visi laikytusi isz vieno.

Terre Haute, Ind. Po 8 mėnesių nedarbimo South Rolling Mill gelezies liejinyčiose vėl pradėjo dirbti ir 300 darbininkų gavo darbą.

Utica, N. Y. Strykarių darbininkams tapo pakeltos algos ant 10%.

Harrisburg, Pa. Inspektorius vieszų darbų užbaigė savo metinę statistiką su 31 Spalio diena pagarsino, kad per praėjusį metą Pennsylvanijoi dirbo visokiuose pabirkuose 777,443 darbininkai, tarp kurių buvo 35,449 vaikai nuo 13 iki 16 metų. Bet kiek buvo vaikų nuo 8 iki 13 metų, tai inspektorius nepranesza. Isz nelaimingų atsitikimų pabirkuose 2557 darbininkų sužeistų, 113 tapo užmusztų.

Steelton, Pa. Pennsylvania Steel Works apgarsino, kad nuo naujo meto numazins visiems darbininkams algas ant 10%.

Madisonville, Ky. Czion sustrai kavo Empire ir Sabree kasyklų visi darbininkai.

San Antonio, Tex. Czion sustrai kavo telefonų taisytojais ir kompanijos ant vietos sustrai kavusių unijonistų priėmė neunijonistus, isz ko pakilo musztynė, kur nuszovė vieną policijantą ir vieną žmogų mirtinai sužeidė, o 4 lengviaus.

Tacoma, Wash. Apie Chignack ežerą, Alaskoje, tapo surasta turtingi anglių guoliai 325 mylių plote, storumo nuo 4 iki 9 pėdų.

Carnegie, Pa. Broliai Tibby isz Sharpsburg keta czion pastatyti didelę stiklo liejinyčią.

Pittsburgo kapitalistai nupirko Minnesotos valstijoi dides rudos kasyklas, kur gaus darbą į 1000 darbininkų, kaip bus viskas gatava.

Dėl stokos anglių didesniuose miestuose, kyla jų ir prekės New Yorke tona anglių kas-

tuoja \$7,50 o atsiradus szalcziams pakils prekės iki \$8,00.

Isz Amerikos.

**N e i s z m i n t i n g a s
v y s k u p o p a l i e p i m a s .**

Vyskupas Eis, vokietis, savo diecezijų, Marquette ir Sault Ste Marie, Mich., visiems kunigams paliepė, kad neangliskose bažnyčiose butu sakomi angliszki pamokslai ir neanglų vaikai butu mokinami angliszškai katekizmtų. Vyskupas Eis'as sako, kad: „Visi esame amerikonais, ir kalbėti reikia kalba, kuria kalba dauguma szalies gyventojų“. Pagal tokį vyskupo tvirtinimą, kad reik priimti kalbą daugumos kalbanczių, tai visas svietas turėtu mokintis kiniszškai, nes kinų yra per 400,000,000. Priesz tokį vyskupo paliepimą sukilo visi svetimtaucziai, smarkiausiai prancuzai ir vokieciai, kurie į savo bažnycias visai nemislyja įleisti angliszką kalbą. Jeigu vyskupas neatšauks savo paliepimo, tai jie nutarė atmest vyskupo virszininkystę ir kunigus užlaikyti tik tokius, kurie sutiks jų prigimtoje kalboje Dievo žodį skelbti.

**P e r k u n a s i t r e n k ė
i b a ž n y c z i a .**

Massilion, Ohio, 24 Lapkričio, kada metodistai buvo susirinkę į bažnyčią ir karsztai meldėsi, trenkė į bažnyčią perkunas kur nuo trenksmo apalpo daugelis žmonių, bet sužeista netapo nei viens.

P a g i e ž a u ž p o s u n j .

Springfield, Ohio, sudzia J. P. Grodowin nusprendė Brigitos Sullivan posunį nusiųsti į beprotnamį už ką, moczeka didei įpyko ant sudzios ir tam atėjus į rasztinyczią szovė isz revolverio. Palaimingu budu kulka pralėkė virsz sudzios galvos. Netropijus su kulka, moteriszke metėsi ant sudzios ir sukandžiojo jam vienos rankos pirsztus. Už tai moterisz-

kę pasodino į kalėjimą.

D a i l u s p e l n a s .

Pelnas Andrew Carnegie's szį metų isz jo Pittsburgo plieno dirbtuvių yra \$24,867,500; ant dienos jam pareina po \$68, 128,76; jis į vieną dieną paima daugiau, negu prezidentas Suv. Valstijų gauna algos per metus. Per metus jis tiek paima, kiek dvylika milijonų darbininkų, dirbanczių už du doleriu ant dienos. Czionai dar neparodyta kiek jis turi pelno isz savo turtų kitur.

**S m u g i s
d a r b i n i n k a m s .**

Chicagoje gyvuolių skerstuvų savininkai, ketina į vietą baltųjų darbininkų, priimti murinus, kadangi tiejie esą daug paklusnesni ir laike rinkimų balsuosę teip, kaip savininkai norėšę. Sztai jums ir laisva szalis!

A p s u n k i n i m a s .

Valstijoje Minnesota yra įstatymas, reikalaujantis imokėjimo už kozną elektorių priesz rinkimus prezidento. Nauja partija turėtu užmokėti \$450 už 9 elektorius toje valstijoje. Tas įstatymas yra iszduotas, kad stabdyti platini masi mažesnių partijų, ir kiek galint apsunkinti platinimasi socialistiszkos darbininkų partijos.

**P e r s e k i o j i m a i
„l a i s v o j s z a l y j e“ .**

Draugas Wilshire isz Los Angeles, Cal. kandidatas į kongresą ant darbininkų partijos tikieta, bėgyje trijų dienų tapo tris sykius suaresztavotas už laikymą socialistiszkų prakalbų. 6 kiti socialistai teipgi tapo suaresztavoti už tokį pat prasizengimą. Vienok nežiurint ant to, ten yra smarkių agitatorių ir jie kaip mieste Los Angeles teip ir visoje Kalifornijoi platina socializma pasekmingai.

V e i s l ė s s a r g a i .

Baltimoreje vienas murinas buvo sutaręs apsivesti su balt-

veide mergina, kas nepatiko baltveidziams ir valdziai. Murinas tapo nusudytas ant pusantrų metų kalėjimo už norą sumaiszymo veislės. Baltveidziams valia daryti su murinems, kas jiems patinka, bet murinams užginta net teisingu budu apsivesti su baltveidems. Tikra amerikonzska teisybė.

**R e p u b l i k o n ų
g e r a d ė j y s t ė s .**

Laikė praėjusių 4 metų republikonzskos valdzios didelė dalis visokių iszdarbių tapo sumonopolizuota. Kapitalistai susivieniję nupirko mažesnes dirbtuves, o nenorinczius jiems parsiduoti nubankrutiro. Iki iszrinkimo prezidento, per paskutinį pusmetį, monopolizacija (trustai) buvo nekiek apstoje, kad neužkenktu rinkimams prezidento. Dabar kapitalistams iszlaimėjus, monopolizacija pagaus viską į savo nagus ir darbininkai, sunaudotojai, turės jiems tiek mokėti, kiek anie reikalaus. Ir teip: Teksų valstijos gyvuolių augintojai padarė trustą ant gyvuolių su \$50,000,000 kapitalo. Tokiu budu mėsa pabrangs dvilinkai; apart to padarytas trustas ir ant skurų sykiu, dėl ko pabrangs avalinė. Ohio valstijoi susiorganizavojo tumėczių (tomatoes) pabirkantai ir ant 30% pakėlė prekes. Didėsės angliakasyklų kompanijos padarė suokalbį nupirkti visas mažesnes kasyklas, kurios neturi savo geležinkelių, kad tos joms nedarkytu prekės. Jeigu mažesnės kompanijos nepristotu, tai turinczios geležinkelius negabens jų anglių ir turės sustoti dirbė. Kur nepasikreipsi, visur monopolizacija ir pakėlimas prekių o numazinimas algų.

N e l a i m ė s .

Plymouth, Pa. 28 Lapkričio apie vidurnaktį užsidegė grinczia Miko Labeda, slovako, kur ant virszaus sudegė du vaikai, Andrius ir Jonas, 7 ir 4

metų, ir Andro Roskos, 35 metų, kuris pas Labedą gyveno. Pasakojama, kad tuli kersztininkai padegę isz dviejų daiktų. Priegtam sudegė Labedos ir \$700,00.

Spokane, Wash. vienam laive kelėsi 18 darbininkų, kur laivui apsivozus visi supuolė į vandenį. 14 iszsigelbėjo o 4 prigėrė.

Davenport, Ia. Glucose Sugar Refining Co. pabrėke eksplođavojo katilas, kur du darbininku užmuszė o 5 sužeidė.

San Francisco, Cal., ant stiklo liejinyczios Pacific Glass Works sulipo ant stogo apie 300 žmonių prisiziurėti ritimui bolės (foot ball) padėkavonės dienoje ir tame tarpe sulužo stogas ir ziurėtojai sukrito į vidų, kiti statei į liepsnojančius peczius. 17 žmonių sudegė o 83 apdegė tai sunkiai sužeidė.

Chicago, Ill. eksplođavojo katilas Chicago & Northwestern gelzkelio elektriszkų mazinų name. 5 žmonės tapo užmuszti o 30 sužeistų. Eksplozija pasidarė beiszvaziuojant trukiui ir lekianti griuvėsiai užgavo paskutiniu du vagonu ir sužeidė keleivius.

Leaserville, W. Va. apie 20 vaikų susikurė ugnį ant Ohio upės kranto ir kaip ten netikėtai vienas vaikas kur radęs blekinę su nitroglycerinu įmetė į ugnį, isz ko pasidarė baisi eksplozija. Trys vaikai tapo užmuszti o 14 sunkiai sužeistų.

U g n i s .

Fulton, Ky. sudegė 20 namų prekystės dalyje, sykiu ir teatras. Iszkados pasidarė ant \$250,000.

Isz lietuviszku dirvu Amerikoje

Minersville, Pa. Lapkričio 23 d. angliakasyklose tapo užmusztas lietuvis, Krasnickas, paeinantis isz Suvalkų gub. Plutiszkių parapijos, tik dvi svanvaitės kaip isz Anglijos

atkeliavęs. Broliis velionio Krasnicko, kuris teip-gi neperseniai yra atvykęs iš Lietuvos, prisiėmė jį prie savęs į darbą, parupindamas kito lietuvio mainierines popieras (angliakasio diplomą). Broliis teip-gi turbūt ant kito popierų dirbo, nes, buvę sakoma, nemokėjo dirbti ir trimis dienomis priešz szito užmuzzimą tame pat darbe tapo sužeistas ir gali ligonbutyje. Po brolio sužeidimui velionis prisiėmė kitą, tulą jauną vaikną, kuris teip-gi tapo sužeistas, bet ne mirtinai. Velionį Krasnicką szuvis pagavo tokiu budu: uždegus knatą pirmu sykiu tas užgeso ir jis nuėjęs uždegti antru sykiu, kuris jau buvo nudegęs iki parakui ir tuom tarpu iszszovė, kad velionis nespėjo nėi atsitraukti ir visas tapo sudraskytas.

Ką galima kaltinti tokiuose atsitikimuose? Labjausiai kaltinti reikia tuos lietuvius, kurie duoda savo popieras tiems, kurie darbų da visai neiszmano. Jau czion nuszovė trys lietuviai, kurie nieko nenumanydami dirbo su kitų popieromis. Tai gi tas tegul buna pamokinimu kitiems, ypacz neseniai atvažiavusiems iš Lietuvos, kad nesigriebtu prie tokių darbų, prie kurių reikia turėti daugiaus numanymo ir patyrimo, kad kas ir duotu savo popieras. Teip-gi lietuviai kurie yra pratę kitiems duoti savo popieras, butu geriaus, kad sergėtusi, kadangi ne vienas gali sav daug negerumų pasidaryti, kadangi tokiems atsitikimams pasidauginus, iszszaiszkins, kokiu budu nenuvokiantieji nieko apie angliakasyklas į darbus įsigauna. Rodos ir patiems reikėtu susiprasti, kad tokiu budu ne vieną isz szios pasaulės iszvaro. Vos atvažiavusiems ir nevertėtu norėti ant syk per daug, bet geriaus padirbti prie kitų kol pramoks, viską permanys, o ta-

da ir patys pataikys popieras iszsiimti ir numanys ko darbe reikia, bet tegul nesigiria ir neprikaiszuoja kitiems, kaip velionis darė, sakydamas, kad da nėra nėi dviejų sanvaiczių kaip jis esąs Amerikoje, o jau turįs darbą ant savęs; kiti-gi gyveną po 3 metus ir da vis dirbą prie kitų. Kas jam dabar isz to darbo ant savęs? Kurie nenumanydami darbų, bando į tokius įsigriebti, tai tik giltinę szale savę pasistato.

Sziomis dienomis Pottsvill'ės sude tapo prasudinti į kalėjimą 8 lietuviai ir viena lietuvaitė. Vyrai gavo po 6 mėnesius kalėjimo, po \$20,00 bausmės ir užmokėti visus kasztus provos už sudanzymą Vinco Burinsko karcziamos. Minėtoji mergina turės sėdėti du mėnesiu ir užmokėti \$1,00 bausmės, bet žmonės sako, kad ji pakliuvusi nekaltai. Mat, kada aniejie lietuviai daužė karcziamą, vienas isz jų užsidegime karžygiszkos dvasės, nusivilkęs sermėgą metė ją ant žemės, kad geriaus savo darbą varyti; mergina tik paėmusi sermėgą nuo kelio. Liudintojai parodė, kad toji mergina akmenis padavinėjusi bombarduojantiems karcziamą.

Visi minėti lietuviai paeina isz Vilniaus gub. apart vieno isz Suvalkų gub. ir skaitymu knygų ar laikraszczių jie neuzsiimdavo. Rods, viens isz jų bandė laikrasztį prilaikyti, kurį jam jo draugas prikaltė, jo užsiraszyti, bet ar jis skaitė, ar jam jo reikėjo, negalima zinoti. Visi jie, vienok, buvo karszti dievuocziai ir ypatin-gai užsiimdavo naikinimu valnamanių, szliuptarnių ir tt. ir tada bombarduodami akmenais karcziamą rėkavo: „iszmuszt suvalkinius, szliuptarnius”.

Broliai lietuviai! Koliai mes pravardžiuosimės tarp savęs ir akmenais norėsime vieni kitus pamokinti — nesulauksime gerovės; imkimės prie skaitymo

gerų knygų ir laikraszczių, klausykime gerų pamokinimų mus prakilnesnių tautiecių, o tada nereikės pravardžiuotisi ir nenorėsime kitaip mananczius su akmenais pertikrinti ir už tai į kalėjimą patekti.

Nedaug pas mus tokių lietuvių randasi, kiti gi isz visų pajiegtų darbuojasi ir iriasi pirmyn. Paskutiniame laike tapo sutverta kuopa „Susiv. Lietuvių Laisvamanių”, kur isz karto prisiraszė nemenkai sanarių. Kitas susirinkimas bus laikomas 8 d. Gruodzio, subatoje, po susirinkimui draugystės „Spindulys Szviesos”, 7 valandą vakare, ir kurie myli laisvesnę mislį ir praisblaivinimą nuo nežinės ir visokių prietarų yra nuoszirdžiai užkviecziami pributi. Įstoji-mas 25 ct. ir 10 ct. mėnesinės. Lietuviai pasinaudokite isz tos progos. Mes nuo savęs linkime, kad laisvamaniai kitų miestų tvertusi į kuopas „S. L. L.”

Valnamanis.

Scranton, Pa. Su mus miesto „T. M. D.” kuopa nusidavė teip, kaip kitą kartą su Coxey'o bedarbių armija, kuri pasiekus Washingtoną, kaip anglai sakydavo — „Mr. Coxey gone to hotel and his army to hell” (p. Coxey nutraukė į vieszbutį, o jo armija į pragarą). Musų kuopa buvo užsiprasziusi kunigus ant prakalbų ir tie nuvažiavo su savo reikalais kur jiems reikia parodydami kuopą. Mes norėdami patraukti daugiaus lietuvių prie „T. M. D.” surengėme vieszą susirinkimą ir užkvietėme kunigus su prakalbomis, pasitikėdami, kad jie padarys daugiaus įtekmės ant žmonių, žmonės-gi matys kad „T. M. D.” užsiima vien tautiszkais dalykais, neraiszant czion kitokių dalykų. Ant susirinkimo kunigai nekalbėjo apie „T. M. D.” tik apie savo „Motinėle”, prie kurios, apart jos uždeotojų, nieks nesiskubina

prisiraszyti. Po tų prakalbų kilo ginczai ir nesutikimai tarp vietinių lietuvių ir kuopa „T. M. D.” pakriko. Vienok mes, kurie tą kuopą sutvėrėme, darbuosimės, kad ją vėla atgai-vinti. Ant 9 d. Gruodzio rengiame surinkimą, kad pataisyti tą, ką kunigai yra sudarę, bet szį jau nekviesime kunigų kalbėti tik užprasziysim tautiecius, kurie pakalbės mums apie mus tautiszkus reikalus, apie „T. M. D.”, parodys mus žmonėms, ko mums reikia ir kaip gyventi ant szios pasaulės.

A. Bakunas.

Hartshorne Ind. Ter. Asz atvykau į Indian Territory 20 Spalio ir man isz syk gyvenimas pasirodė visai nepatinkantis. Radau czion nemažai lietuvių, savo pažystamų. Pa-buvęs keletą dienų ir lankydamsis pas savo tautiecius, man labai įsidėjo vienas dalykas, kurį ir noriu apraszyti. Pas žmones tuojaus pamacziau „Vienybę” ir „Lietuvą”, o vienoje grinczioje radau ir „Saulę”, bet toji buvo prastai užlaikoma. Man užklausus savininko, kodėl tas laikrasztis teip yra paniekintas, jis atsakė: „Po teisybei, tai teip ir nereikėtų apleisti, kadangi evangelijos jame talpinasi, bet už tai, kad „Saulės” iszleistas visur eina priešz mus reikalus”. Jis pradėjo, kalbėti apie rengimą parodos Paryžiuje ir kaip Baczkauckas viską darė, kad kiek galint jai užkenkti, liepdamas net suaresztuoti rinkėjus aukų, bet paroda vienok įvyko. Teip-gi jis priminė, ką „Saulė” darė priešzai pakilusį straiką Pennsylvanijoje, kur kasyklų darbininkai negalėdami toliaus kęsti daugelio skriaudų, bandė per straiką sziek-tiek savo reikalus pagerinti. Asz czion neraszysiu viską ką jis man kalbėjo, ypacz nevertosiu tokių žodzių, kokius jis vartojo, bet man tas įsidėjo, kad mus

žmonės, nepaisydami ką viens ar kitas laikrasztis raszo, pradeda gyventi savo protu ir patys apsvarstyti reikalus ar jie yra geri ar ne, ypacz jie jau ne teip greit klauso visokių siundymų.

Miestelyje Hartshorne apsi gyvenau, nors man viskas czion nepatinka. Namai visai menki, žmonės gyvena labai vargingai, kuone teip kaip Lietuvoje kumecziai dvaruose. Poroje vietų teko sutikti vietinį vokiečių kunigą pinigaujant. Jis kas mėnesis pereina nei vieną lietuvių neaplenkdamas ir isz grinczios neina kol dolerį negauna; pusę dolerio visai nenori imti. 7 d. Lapkriczio teko pamatyti kapines visų gyventojų szito miestelio. Tą dieną laidojome tulą lietuvių ir nuvykus ant kapinių asz neiszpasakomai nusistebėjau, pamatęs ant kapų prikaisziota bonkuczių kaklais į žemę ir daug puodukų prinesziota. Asz užklausiau vietinių lietuvių ką tas reiszkia ir jie man atsakė, kad tai yra kapai murinų ir indijonų. Asz vėl klausiau, ar ant tų kapinių visus laidoja, tai yra visokių tikėjimų? Jie atsakė: „Teip; mus kunigas sako, jog vis tiek“. Tame tarpe iszgirdau angliskai kalbant ir palikęs savo tautiecius,ėjau artyn, kad paklausti ir arcziau priejęs pamacziau, aną vokiečių kunigą pamokslą apie velionį sakant. Velionis mat neduodavęs deszimtinės isz pilno ir jam numirus, kunigas savo atsiēmė ir pasakė dar jam pamokslą ant pagraudenimo gyvųjų, kad tiejie teip nedarytu, nenutrauktu kunigui deszimtinės. Kunigas pasitikejo, kad jo draugai pasigailėję velionio duszios, užpirks keletą miszių ir kunigui tie keli doleriai neprapuls. *Indijonas.*

Spring Valley, Ill. Kaip visur, teip ir pas mus tasymasi su kunigu nesiliauja. Jau se-

niaus buvo „Vienybėje“ raszta, kad parapijonai isz paskutinos darbuojasi, kad kun. Juozapą Servetką iszvyti, bet jis dar vis pas mus yra ir nežinia kada mes nuo jo atsikratysime. Pereitą mėnesį buvo parapijos susirinkimas, kur tapo nutarta suraszyti visus kunigo „gerus darbus“ ir per komitetą priduoti vyskupui, iszaiszkinant drauge ir kitus mūsų reikalavimus. Vyskupas atsiuntė savo pasiuntinius, kad visą reikalą isztirti ir tie iszklausę žmonių pasiskundimus iszvaziavo ir vėl viskas nutilo. O kun. Servetka daro kas tik jam patinka.

Tuli visai nustojo eję į bažnyčią, nenorėdami klausyti pliovonių ir keiksmų, kadangi kunigas vietoje skelbti Dievo žodį, tik tai plusta parapijonus. 22 d. Lapkriczio parapijonai vėl buvo suszaukę susirinkimą, ant kurio teko ir man buti. Žmonių susirinko nemažai. Vieni reikalavo kunigą iszvyti, kiti rodyjo, kad atimti visokius radandus isz klebonijos, ką parapija yra nupirkusi ir visokiais budais bandyt kunigo atsikratyti. Galiaus tapo sutarta raszyti dar vieną laiszšką pas vyskupą, klausiant, ar jis praszalins kunigą ar ne? Jeigu negautu jokio atsakymo, tai sutarė patys kun. iszvyti. Kunigėlis, kiek matyt, nieko neboja, važinėja po aplinkinius miestelius pinigaudamas, kadangi žmonės gyvendami kitur nežino jo „puikių darbų“ ir jam da pusėtina sumeta, teip, kad jis sau gana puikiai pragyvena.

Lapkriczio 25 d. kunigas nelaike nei miszių, tik atsineszęs glėbį popierų pasidėjo ant grotelių ir atsiplėszęs laiszšką nuo vyskupo, kaip kunigas sakė, ir pradėjo skaityti angliskai. Kiek galėjome suprasti, buvo per tajį laiszšką užtvirtintas naujas komitetas, kurį kunigas iszsirinko, isz jam patinkamų ypatų. To

liaus kunigas pagarsino, jogiai susirinkimai kitur nebus laikomi, kaip tik tai klebonijoje, ir ant tokių susirinkimų niekam nebus valia ateiti, kaip tik komitetui. Vyskupas užtvirtinęs kunigą prezidentu ir vice prezidentu; kasierius teipgi yra iszrinktas, bet pinigų kunigas priimsęs. Apart to, liepė visiems kad jį guodotu kaipo virszininką parapijos, kadangi vyskupas jam visą valią davęs ir jis galys daryti su žmonėmis ką tik tai noris. Toliaus dar pasakė, kad deszimtinę kožnas turi atiduoti ne isz savo loskos, bet neatbutinai, kadangi nemokėjimas deszimtinės yra vienas isz didžiausių nuodėmių; priminė, kad už sėdynes bažnyčioje kožnas turis mokėti po 10 ct. kožną sykį ir jeigu kuris turėdamas 10 ct. neduotu kunigui ir nusinesztų namon, tas mirtinai sugrieszysės. Ant galo kunigas pasakė, kad jam nepatinkamus ne tik ką nereikia į bažnyčią leisti, bet ir isz miesto iszvyti.

Tą dieną žmonės prisiklausė tokių žodžių kaip pagedėliai, nedaverkos, czebato aulai, nigeriai, mulai, szunvaikiai, žydberniai ir tt.

Kunigas matydamas renkantės žmones į kruvas, baimijosi, kad kas pikto nepasidarytų, ir atėjęs netoli durių szaukė policiją ir klausė kur jį galėtu buti. Jis isz anksto buvo užsprasęs policiją ant tos dienos, bet toji nežinia delko nepribuvo. Mūsų gi visas ginklas priesz kunigą, neduoti jam pinigų nei kreiptis prie jo su bent kokiais reikalais, o tada ir pats iszsineszins.

Parapijonas.

Reikalai

„Tėvynės Myl. Draugystės“

Newark, N. J. Lapkriczio 18 d. kuopa T. M. D. laikė bertaininį susirinkimą, ant ku-

rio nutarta tapo:

a) Paaukauti \$15,00 į T. M. D. kasą isz pelnytų pinigų ant baliuko, laikyto Lapkriczio 10.

b) Mūsų kuopa atmetė ir nusiuntė atgal knygiui, Jocio padovanotą knygutę „Kuomi Žmonės Gyvena“. Atmetėme dėlei tokių priezaszių: Centraliskas komitetas nuplėszdamas pusę virszaus su apgarsinimais iszleistojo parodo, jog nepatinka T. M. D. toji dovana, o nuplėszimas virszaus knygutės kompromituoja visą mus organizaciją.

c) Centraliskas Komitetas turi rupinties idant iszleisti didesnes moksliskas knygas, nes ir patsai draugystės vardas to reikalauja. Iszleidžiant didesnes knygas butu didesnė nauda tėvynei ir greicziaus aukos plauktu.

Vardan kuopos

Virsz. *M. Ambrozeviczius.*

Sekr. *V. Ambrozeviczius.*

Nuo Redakcijos. Apie p. Jocio dovanos atmetimą buvo reikalavimai tik poros kuopų. Dauguma kuopų nieko nesakė ir dėlto jos nebuvo galima atmet. Atmetimas dovanos kilo dėlto, kad p. Jocis su ta knygele norėjo pasidaryti reklamą ir paskui už „business“ butu buvusi kaltinama T. M. D. Kad iszeiti geriausiai, Centr. Kom. norėjo atspaust naujus apdarėlius ir senuosius nuplėszus užlipinti ant knygutės, bet butu tas kasztavę į \$15,00. Galiausiai Centr. kom. nutarė apgarsinimą nuplėszti ir siuntinėti kuopoms, parduodant sanariams po 5 ct. o ne sanariams po 15 ct.

Apgarsinimas p. Jocio nuplėsztas ir knygutė iszsiuntinėta. Už tai tegul buna tasai reikalas užbaigtu.

Edwardsville, Pa. Gruodžio 25 d. czionai susitvėrė T. M. D. kuopa, prie kurios prisiraszė 21 sanarys. Kuopa nutarė dar laikyti antrą susi-

rinkimą surėdymui visų reikalų ir iszrinkimo kuopos vyriausybės.

Sanarys.

N. 23 kuopa Baltimore, Md. naujai prisiraszė:
1023 V. Meszkinis -60
1024 K. Adomaitis -25
1025 S. Szalczianas -15

A. Ilgunas.

Nuo Redakcijos. Mes jau pirmiaus buvome praneszė, kad talpinsime užsimokėjusių sanarių vardus tik tų, kurie užsimokės sykiu 60 ct. Morkant metinę dalimis, kelis kartus reik talpinti į laikrasztį tuos paczius vardus, kas tik užima dovanai vietą. Delto sanarių dalinių mokeszių negarsinsime, kurie sykiu neužsimoka 60 ct. Naujus sanarius, mažiaus mokėjusius, pagarsinsime.

Kasos stovis.

Į p l a u k i m a i :

Pagal „Vienybės“ num.
45 buvo kasoje \$334,69
J. Szuipis, Baggaley, Pa. \$1,00
Elizabeth N. J. kuopa \$2,64
G. Szileika, Bloomington, Ill. \$1,20
A. Olszevskis už 100 egz. knygelių „Vanduo“ \$5,00
Sykiu \$344,53

I s z m o k ė j i m a i :

N. Olszinskui kasztai už iszsiuntimą sanariams knygelių. \$4,66
Kasztai Money Orderio už tą patį. 07
M. J. Damijonaicziui sugrazinti kasztai už laiszku markes. \$1,97
Sukolektavimas Elizabeth'o kuopos chek'io. 10
Spauda 4,500 knygelių „Vanduo“. \$76,00
Kasztai iszsiuntinėjimo kuopoms knygelių „Vanduo“. \$8,21
Markės ant laiszku. 16
Sykiu \$91,17
Lieka kasoje \$253,36
A. Olszevskis.

Philadelphios liet. parapija ir kun. J. Kaulakis.

(„Vienybės“ redakcija už szitą straipsnį neatsako).

Tasynės parapijonų su kun. J. Kaulakiu, klebonu lietuviszkos parapijos bažnyczios, vardan szv. Antano, ant South 5-th str. tęsėsi jau nuo 7 mėnesių. Per 7 metus ir iki sziol parapijonai skaitė savo kleboną už geriausį isz visų liet. kunigų Amerikoje, bet kaip tik pareikalavo nuo kun. kasos, tai tuoj prazuvo jo gerumas ir parapijonų guodonė dėl kunigo. Reikia priminti, kad ir kiti kunigai ne už ką kitą turi nesutikimus su parapijom, kaip tiktai už reikalavimą rokundų ir kasos. Bet apleisime kitus kunigus ir žvelgsime į kun. J. Kaulakį ir parapijonus.

Neminint praeitės, gerus ar negerus darbus, parapijonai nutarė viską surinkt ir suraszyti visą istoriją Philadelphios lietuviszkos S-to Antano parapijos ir bene iszleis knygutėje.

Dabar pažiūrėsime isz koki kilo nesutikimai tarp kun. J. Kaulakio ir parapijonų.

Kun. J. Kaulakis mylėjo arba turėjo szian tai ten tankiai iszvažiuoti, bet užsakius isz sakyklos, kad iszvažiuos, tose dienosė žmonės kreipdavosi prie kitų kunigų. Pradžioje Berželio mėn. 1900 kun. J. K. iszvažiavo nieko nesakęs ir per 8 dienas nebuvo namie. 10 Berželio, nedėdienyje, žmonių priėjo pilna bažnyczia, o kunigo nėra, ir nei zakristijonas nežinojo kur dingo kunigas. Kiti nuėjo pas airių kunigus praszyti, kad ateitu nors miszias atlaikyti, bet kad buvo per vėlai jau, tai airių kunigai neatėjo. Žmonės iszvaiksycziojo namon ir po pietų vėl susirinko į bažnytinę svetainę, o labiausiai tie, kurie kn. buvo atsidavę, pas kun. pasidėję savo graszelius, kaip pas

kokį bankierių pakavoti. Kilo visokių kalbų; vieni sakė, kad kunigas pabėgo ir mūsų pinigų iszneszė. Kiti vėl, kurių nebuvo pas kun. pinigų, sakė, kad kunigėlis iszvažiavo pasikieminėti, pasikieminėjęs vėl parvažiuos. Treti bėgo į banką žiurėti ar parapijos pinigai neiszimti. O ketvrti leido telegramus į visas szalis jieszkodami prapuolusio kunigo. Isz Elizabeth, N. J. gavo atsakymą, kad kun. yra ir rytoj parvažiuos. Žmonės aprimo. Kunigas parvažiavo.

Nedėlioje, 17 Berželio, kun. jau kad davė tai davė parapijonams isz sakyklos. Iszvadino keturkojais, ilgasnukiais ir visus apszaukė, kurie drysojo iszvažiavimą teip apgailistauti. Žmonės, teip paniekinoti, pradėjo kreiva akia ant kunigo žiurėti. Berželio 24 buvo parapijos susirinkimas, kur atėjo ir kunigas Kaulakis. Protokolų knygosė jau nuo metų buvo pagal nutarimą įraszyta, kad padėti pinigai bankoje turi buti ant kunigo vardo ir dviejų parapijonų, kurie bus iszrinkti. Užklausti iszrinktiejie atsakė, kad kunigas padėdams pinigų bankon niekur jų nepriėmęs ir apgauliojęs visokiais budais. Užklausus kunigo, dėlko teip daro, kun. atsakė: „Asz jums ir teip per didelę daviau valę per tuos 7 metus, teip, kad sziandien drystate ant parapijos pinigų buti bosais. Tų pinigų \$5,659,86 nemislykite, kad gausite, jie bus sunaudoti ant dvasiszku reikalų“. Bet ant kokių, tai kunigėlis nepasakė. Žmonės supratę, kaip kun. su jais elgiasi, nutarė laikyti susirinkimus kas mėnesis ir neduoti kun. pinigų; iszrinko savo kolektorius ir kasierių pastatė po kaucija. Nutarė algos nebemokėti ir nei randos už kleboniją ir kun. J. Kaulakį už pasisavinimą parapijos \$5,659,86 apszusti arcivyskupui ir pra-

szyti kito kunigo, o jeigu arcivyskupas nesutaikins, tai skysti į svietiszką sudą.

Liepos 1 d. kunigas užsikvietė 6 slaptus policijantus į bažnyczią. Gurbelius nuo kolektavojimo pinigų užrakino nuo kalektozių ir isz sakyklos pasakė:

„Jus snargliai savo nosį nekiszkit ne į savo reikalus ir pinigų nepadėję nebieszkokite. Kas yra, tai tie bus sunaudoti ant dvasiszku reikalų. Nuo szios dienos yra suspenduotas visas parapijos komitetas. Susirinkimų daugiau nebus. Kolektą asz pats darysiu; kasierių nei bosų man nereik“.

Kolektoriai, budami iszmincingesni už kunigą, į ginczus nestojo ir kunigo užkviesti policijantai neturėjo ką veikti. Žmonės pamatę savo mokintojo mierį, nuėjo pas arcivyskupą su skundu ir apsakė visą kunigo pasielgimą. Arcivyskupas kunigą Kaulakį nupeikė už tokį nežmoniszką elgimąsi. Bet kaip paszaukė kun. K. ant iszsiteisinimo, tai kun. K. sumelavo arcivyskupui, pasakė, kad esą tik 50 tokių bedievių, kurie nesutinka su juomi ir ant arcivyskupo pertikrinimo iszsiuntė savo tarnus rinkti paraszus, kurie bile vieno paklausė, į kokią bažnyczią tiki ir jeigu tik į Romos, tai ir užsiraszė. Tokių paraszų surinko 1100, bet daugelis buvo tokių, kurie nei nežino kur esti liet. bažnyczia. Tokie kunigo gelbėtojai buvo lenkberniai ir lenkai. Arcivyskupas pamatęs vardus, mus palaikė už tokius, kaip kunigas jam perstatė — bedievius. Tada, kad pertikrinti arcivyskupą, pradėjome ir mes vardus rinkti. Kun. Kaulakis tai pajutęs norėjo mus suaresztuoti, bet mes mokėjome prasilenkinti nuo to. Isz sakyklos paliepė, kad kur mes ateisime, tai kad su szluotą iszvytu. Vienok žmonės matydami, kad mes teisybės jieszkom, niekur

musų neiszginė, tik daugumas skundėsi, kad jų vardus jau kunigo tarnai užsiraszę pri-gaudami juos. Kunigas vėl isz sakyklos užgrąsino, kad kuris yra jam pasiraszęs, o pa-siraszytu mums, toks gaus 3 metus kalėjimo. Mes vienok surinkome vardų 1078 pavie-nių ypatų ir 50 szejmyių. Vi-sų parapijonų toli neperėjome, kadangi skubinomės pristatyti paraszus arcivyskupui ant pa-žadėto laiko. — Priegtam tu-rime pasakyti, kad su parapi-jos iszrinktu komitetu, provo-tis su kun. Kaulakiu, eina isz vien keturios draugystės: Szv. Antano, szv. Juozapo, Alger-do Uzarų ir Lietuvos Dukterų draugystė. — Arcivyskupas gavęs suraszą vardų priesz kn. Kaulakį, rodos jį numetė į gurba. Siuntėm dar treczią laiszką arcivyskupui, reikalau-dami, kad jis atsiimtų nuo mu-sų kun. Kaulakį, o duotu kitą, geresnį kunigą. Laiko atsakymui paskyrėme 3 dienas, bet jo negavome nėi po 3 san-vaiczių.

Vilties vienok mes nenusto-jame, visi lietuviai laikomės vienybėje, o už kunigą eina tik iszgamos ir keli lenkai. Mes tikimės nusikratyti nuo savo sprando tą geradėją ir jis turės, važiuoti pas Krawczuną į Chicagą arba į angliakasyk-las, kurių jis, sakėsi ant susi-rinkimo, labai bijas.

Czion turime pasakyti, kad musų bažnyčia nėra užraszta ant arcivyskupo, kaip tai kitos visos bažnyzios. Mes pirk-dami bažnyzią užraszėm ją ant S. Antano draugystės var-do. Arcivyskupui mokėjome tik duoklės po \$50 kas metas, kaip ir vises kitos bažnyzios. Arcivyskupas prie musų baž-nyzios ir sudėtų pinigų nieko neturi, o ir tai jokios teisybės pas jį negalima gauti. Jeigu musų bažnyzia butu užraszta ant arcivyskupo, kaip kad kitų miestų lietuviai turi ap-raszę ant vyskupų, tai musų

kun. Kaulakis plaktu mus su kancziium teip, kaip bajorai plakė musų tėvus baudziavos gadynėje. Mes vienok szian-dien jieszkome szventos teisy-bės ir jos neradę pas arcivys kupą, apskundėme kun. Kau-lakį, pagal Suv. Valstijų kon-stituciją, į svietiszką sudą už pasisavinimą musų sudėtų \$5,659,86. Kad sudas vasa-ros laike yra kelis mėn. nžda-rytas, tai buvo kun. K. ant naudos ir musų provininkui (lojeriui). (Pabaiga bus).

Naujos knygos.

Paslapezčiai gyvojo ražan-cziaus. Sutaizė kun. J. Kau-lakis. Iszleista kasztais Phi-ladelphijos draugystės gyvojo ražancziaus. Chicago, Ill. Spauda „Lietuvos“. 1900 m. Puslapių 49.

Tai yra gyvasis ražanczius su maldomis ir giesmėmis, isz 15 paprastų atskyrių lakszte-lių suglaustas į knygutę. Pra-kalboje sutaisytojas aprasz-damas apie brostvas ir visokio menciaus, dorybes nurodo, ku-rios buk tai „traukia žmogų — guodoti — svietiszką vyriau-sybę, mylėti artymą, melstis už neprietelius, gyventi dievo-baimingai, blaivai, pildyti pri-derystę ir tt.”

Pagal pasiėlgimą žmonių ir paczių kunigų, ypatingai svie-tiskos (maskoliskos ir vo-kiskos) valdzios, neturėjo tilpti toksai paraginimas, nes svietiszką valdžią guodoti mes neturime už ką, artymo meilė raszosi tiktai ant knygos laksz-tų ir kaip kada kalbama apie tai, bet gyvenime to niekur nėra ir patys skelbtojai meilės artymo yra pilni didziausios neapykantos. Už neprietelius netik nieks nesimeldžia, bet tik stengiasi tokiem atsiker-szinti, szaukszte vandens pas-kandinti. Dievobaimingas gy-venimas yra tiktai ant lupų ir žmones, tiesa, bažnyzioje mel-džiasi, bet pilni nedorybių, o

apie blaivystę nėi kalbos ne-gal buti, nes sziantdien lietuvių gyvenime, Amerikoje, gir-tuoklystė nustelbia visokio menciaus dorybes ir priderys-tes kaipo lietuvių.

Dainelės. Surinktos ir isz-leistos per K... Dryskį. Tilžėje 1900. Puslapių 19.

Rasziba „Dainelių” rods daug geresnė, negu senovi-niuose „Auksa Altoriuose”, bet to negalima pasakyti apie kalbą knygutės. Įstabus daiktas, kad lietuviszki eilia-dirbiai visados randa kaip isz-leisti savo „rasztus”, kuomet rimtesnės įtalpos rankraszcziai, tankiai guli po kelis metus ir yra siuncziami isz vietos į vie-tą, nerasdami iszleistojų. Už tuos pinigus, ką szii knygutė kasztavo, buvo galima naudin-gesnę knygelę iszleisti.

Gr. L. Tolstoi. Per bran-gu ir Mikalojus Palkinas. Vertė J. Montvila. Atspau-da isz „Vilties”. Shenan-doah, Pa. Spaustuveje V. J. Stagaro & Co. 1900. Pus-lapių 27.

Tai yra dvi pasakaitės gar-saus maskolių rasztininko L. Tolstojaus, kurio keletą rasztų turime mus raszliavoje ar tai verstų ar perdirbtų. Pirmojai pasakaitėj „Per brangu” yra juokingas pasakojimas, kaip mažoje kunigaiksztystėje Mo-nako, pagarsėjusioje kaipo liz-das loszikų, kur Europos dy-kaduoniai susivaziuoja savo pinigus praleisti, kartą žmogus tapo myriop prasudintas, bet nesirado budelio nėi prietaisų kad jį nugaluoti, užtaigi tapo sutarta, kad kunigaiksztis (knygutėje pavadintas caruku) parodys savo mielaszirdingu-mą atmainydamas nusprendi-mą ant viso gyvasties į kalėjim-ą, bet ir czionai vietą reikėjo samdyti dėl sargo dabojimui kalinio. Per daug kasztuo-jant galiaus sargas tapo pra-szalintas ir kaliniui duota pro-ga pabėgti, bet kalinys apie tą nėi nemislijo ir galutinai jam

tapo paskirta alga iki myriui, kad tokiu budu nuo jo atsi-karaskoti. Antrojoj pasakai-tėje yra pasakojimas seno ka-reivio apie gadynę caro Nika-lojaus I su visais bjauriais darbais to laiko kaip lazdos, varymas per eiles ir tt. Idėja pasakaitės yra parodyti kaip kareiviuose yra užmuszami ir iszkraipomi jausmai apie gerą ir blogą. Pasakotojas nelaiko per blogą tokių dalykų, kaip užplakimas iki smert, juk tai buvo paliepta, arba žudymų laike karės. Raszėjas pla-cziau nurodo, isz gyvenimo Maskolijos zinoma, kad ir da-bar yra daug blogų dalykų, rods kitokiame pavidale ir po kitokiais vardais. Knygutė yra labai žingeidi ir verta per-skaitymo kiekvienam.

Pajieszkojimas.

Pajieszkau savo sesers Pra-nės Simanavicziukės, isz kaimo Naujokų, Szimkaiczių volos-ties, Raseinių pavieto, Kauno gub. Girdejau esanti isztekė-jus už p. Szirszino. Kas isz tautiecių apie ją žinotu, teik-sis suteikti mą žinią ant szito adreso:

Miss Ona Simanavicziukė,
39 Union str.
Lawrence, Mass.

Ką turi žinoti darbininkai?

(Pagal „Svoboda”.)

(Tąsa.)

Keno rankose yra politiszka valdžia, o keno rankose turėtu buti? Politszką valdžią turi savo rankose kapitalistai, pon-palaikiai, pabirikantai ir pa-naudoja tą valdžią ant savo naudos. Jie pataikė įstatymus teip sutaisyti ir į juos tokius poragrafus įsprausti, kurie vi-sur apgina tik piniguočius o ne darbininkus. Tegul nors viens jieszko teisingumo ir pa-žiuri keno pusėje bus teisybė ar didžturezio, ar vargszo? Tai

yra bjaurus neteisingumas! Politiszka valdzia turētu buti rankose darbininkų luomos, kaipo skaitlingiausios. Kapitalistai geru tos valdzios isz savo rankų neatiduos, o ją reikia atgauti, ir atgaus tada, kaip darbininkų luoma nustos buvusi „balsuojancziais galvijais“ (voting cattle) kaip mus czionai Amerikoje vadina, kada liausis savo balsus davusi už kapitalistų partijas, ir duos tik už savo.

Svarbi užduotė! Suvienyti dirbanczius žmones (proletarijata) politiszka, iszaiszkinti jiems jų padėjimą ir užduotes, pakelti ir iszlavinti jų protiszkas ir fiziszkas pajiegas į kovą — tai yra užduotė socialiszkos darbininkų partijos. Matote, kad tame nieko blogo nėra, ir jeigu su laiku kas nors socialistų programe (platformėje) pasirodytu nepraktiszku, arba ką nors butu galima geriau atlikti, praszalinkite, kas nepatinka, o priimkite, kas yra gero. Kad tąją užduotę atlikti, darbininkiszkoji partija pasinaudos visokiais pragumais tinkancziais su įgimtu žmonėms pajautimu teisingumo.

Ar tai teisybė? Tuli garsina, kad socialistai nepripazysta nei tikėjimo, nei tautystės. Ar tai teisybė? Ne. Į tikėjimą jie nesikisza, kadan-gianot jų, tai yra dalykas saužinės. Teip-gi vertētu daugiau atydos atkreipti ant politiszkų reikalavimų socialistų partijos, o ne ant to į ką jie tiki ar netiki, nės ji yra polytiszka partija teip kaip ir kitos. Mums nei į galvą neateina į ką tiki ar netiki szalininkai kitų politiszkų partijų. Paimkite tuos politikierius, už kuriuos kunigai ragina balsuoti ir mus į jų pusę traukia, ir jus pamatysite, kad jau nekalbant, kad jie yra protestonai, daugelis yra netikiai, masonai, prigulintieji į įvairias antitikėjimiszkas

draugystes, vienok apie tai nieks nesirupina. Vertētu, rodosi, nesirupinti ir apie tai į ką socialistai tiki arba netiki.

Kas-gi atsieina tautystės, tai czion visai kitokis klausimas. Darbininkai kiekvienos tautos turi organizuotiesi ir drange su darbininkais kitų szalių vesti kovą prieszai kapitalizma. Kapitalas ir alinimas yra tarptautiszkais, tai-gi ir kova darbininkų turi buti vienokia visoje pasaulėje, buti tarptautiszka. Kapitalistu bus katalikas ar žydas jis vienokiai skriaus kitus, teip-gi darbininkas ar jis bus lietuvis, vokietys ar italias, kožnas bus lygiai alinamas ir visi skaudžiai atjaus smugius ir neteisingumus sziandieninio surėdymo.

Politiszki reikalavimai. Permaina dabartinio draugijiszko surėdymo ant socialiszko įvyks per kovą susiorganizavusios darbininkų luomos su kapitalistais. Už tai darbininkai turi reikalauti panaikinimo visų tų aprubežavimų, kurie gali stabdyti lavinimasi ir apsiszvietimą ir kenkti organizavimuisi darbininkų luomos. Jų reikalavimai yra:

1) *Lygi, neaprubežiuvota, tiesa balsavimo, visiems, pabaiğusiems 20 metų amžiaus.*

Czionai Suv. Valstijose, balsuoja visi kurie tik yra pastoję ukėsais, ar gimę szioje szalyje. Nors ir czionai nekuriose valstijose, kaip Virginijoi, buvo bandyta atimti tiesą balsavimo beturcziams (neturintiems savasties) arba kaip Carolinoje užginta balsuoti murinams. Bet kitose vieszpatystėse, nors ir turinciose konstitucijas, dalykai stovi daug blogiaus, o kaip kur darbininkai da visai tiesų neturi, nekalbant nieko apie despotiszkas vieszpatystes. Tik keli metai kaip Belgijos darbininkai iszkovojo tiesą balsavimo. Valdanczios luomos, matydamos kad jau negalės apmalszyti reikalavimų ir judejimo gerai susi-

organizavusių darbininkų, davė jiems tiesą balsavimo, vienok suteikdamos kožnam didžturcziu po 3 balsus. Dar neperseniai Austrijos darbininkai visai neturėjo tiesos balsavimo, kol galiaus valdzia buvo priversta ir jiems sziek tiek tiesų duoti. Jie, mat, per kelis metus, turėdami gerus vadovus, dirbo isz paskutinųjų, nepaisydami ant valdzios periszkadijimų, kuri darė viską, kad tik darbininkų judejimą sloginti, uždraudama darbininkų susirinkimus, arba iszvaikydama susirinkusius, uždraudama arba atimdama darbininkiszkus laikraszczius; darbininkų vadovai tik ant to iszleidavo isz kalėjimų, kad ne ilgai trukus ir vėl tenai atsidurti. Vienok darbininkai sykį pradėję judėti, neapsistojo, kol nors biskį iszkovojo.

Uzkludžius Austriją, ne proszalį bus, ant jos ilgiau apsiszoti, kadan-gi parodžius budą rinkimų Austrijoje, kiekvienas lengviau galės suprasti, kaip valdanczios luomos pataiko viską ant savo naudos pakreipti. Austrijos parlamente yra 425 pasiuntiniai, kuriuos renka turintieji tiesą balsuoti, padalinti ant penkių skyrių. Pirmas skyrius susideda isz dvarponių, antrasis isz didžiųjų pirklių dideliuos miestuos, trecziasis isz mieszcionių, ketvirtasis isz ukininkų; penktą skyrių padarė isz darbininkų ir tai tada, kaip valdzia matė, kad darbininkų reikalavimų neapmalszins, tai-gi ir pasiskubino nors kiek duoti, kad tie sukilę visi nepareikalautų daug daugiau. Tai gi visos Austrijos darbininkams buvo pavelyta rinkti 72 pasiuntiniu į seimą (ant tiek apskriczių visa vieszpatystė tapo padalinta). Bet paziurėkime kaip tie skyriai renka pasiuntinius: I skyriaus 5480 dvarponių renka 85 pasiuntinius, II skyriaus 787 turtintieji pirkliai renka 21 pasiuntinį, III skyriaus 394,

000 mieszcionių renka 118 pasiuntinių, IV skyriaus 1,490, 659 ukininkų renka 129 pasiuntinius, V skyriaus, 5,018, 217 darbininkų, renka 72 pasiuntiniu. Pagal augszcziiau paduotas skaitlines, kiek balsuotojų katrame skyriuje renka vieną pasiuntinį, ir teip:

I skyriuje	64 balsuotojai
II „	37 „
III „	2,241 „
IV „	11,555 „
V „	69,697 „

Isz to aiszkiai matyti, kad vienas dvarponis tiek gilioja Austrijoje ką 25 mieszcionys, arba 180 ukininkų, arba 1089 darbininkai. Ar tai ne dailus surėdymas? Ką?

Kožnas skyrius renka savo pasiuntinius skyrium, bet czion reikia paaiszkinti, kad skyriai I ir II balsuoja tiesiok ant pasiuntinio o kiti trys skyriai, balsuoja ant rinkikų (elektorių) o jau tie renka pasiuntinį; tai-gi kiekvienas gali numanyti, kiek prie to buna perpirkimų ir suktybių, ir pasiuntiniais mieszcionių, ukininkų ir darbininkų parlamente yra pinguocziai ir visoki politikieriai. Apart to Austrijos parlamente turi vietas vyskupai, kliosztorių virszininkai ir kitoki bažnytiniai magnatai — tų nė rinkti nereikia.

2) *Laisvė susirinkimų ir draugysczių,* nės nevisur teip yra, kaip kad Amerikoje ir kitur koks nors urėdninkas nepavelija laikyti darbininkams susirinkimus, arba iszvaiko susirinkusius, norinczius apkalbėti savo reikalus.

3) *Laisvė spaudos.* Laikraszcziiai ir knygos yra tai svarbiausis dalykas žmonių gyvenime, ypacz dėl darbininko apsiszvietimo; tai-gi neturi buti aprubežiuojami arba draudziami, arba apsunkinami visokiomis mokestimis, kad beturcziams nebutu prieinami.

(Toliaus bus.)

Keksztu Simas.

(Tąsa.)

sėtinai išipludus ant vištų po daržą, nešėsi iš klėties bardamosi didelį molinį bliudą vyšnių skystimo, ką nesenei buvo prisisunkus ir su cukriumi susivirinus; į tą tarpą tarnaitė ėjo laukan iš pirkčios ir patikus gospadinę paklausė: „Ant ko, sako, dėdienukė teip smarkiai barėsi?“ Gospadinė šoko ant jos kaip ugnis, pradėjo plu-ti, keikti, o kad tarnaitė dryso dar žodį pasakyti priešais, tai švietė tą bliudą tiesiok jai ant akių: bliudas nupuolęs sutruko, skystimas pasiliejo, bet tarnaitė spėjo pabėgti į šalį ir paskui nuėjus tiesiok į šeimynkamare, apsirengė, viską savo susirinko ir išėjo savais keliais; atgal negryžo, — mat, pristoję pas kitą tarnauti išbaigti metus. — Aš savo gospadinę smarkiai pabaudžiau, kad supykus ant vištų padarė namams daug pragaišties, ir pasakiau, kad jeigu nepasiliaus dėl tų vištų vaidų kelus, tai jiegi vieną išmušiu. Jug ir man jos jau begalo įkirėjo: panamėje buvau pasisėjęs apie pusantrą karč o vikių su avizomis arkliams pas šerti naktimis, tai teip viską nudirbo, nukuitė, kad nė pasipjauti nebuvo ką. Kanaupių pasisėjau anksti iš pavasario apie puskartę — sakiau — virvių prisivysiu — tai ėmė bjaurybės nurankiojo jiegi vieną grudelį; pasėjau antrusyk ir vėl tą patį padarė. Sode agrastų, rodos, daug prisodinta, o kaip kokį metą nė paragaut nenunoksta: nurankioja da žalias. Užpernai, sakau, lyg prieš savo galą, vištos pridirbo ypatingai daug blėdies: teip nukuitė daržoves, kad viską, net cibulius reikėjo pirkti. Gospadinė, mislyjau, išėjo iš galvos su toms vištoms: išdaužė langus, sumušė kropą, suspardė vaiką, išvijo tarnaitę ir da ant galo pagalios pervedė jauną, labai sargų šunelį. Teip man gailu buvo to šunpalaikio, kad, rodos, nebutu teip skaudėję širdies, jeigu būtų arklys arba kitas gyvuolys kritęs. Sykį vagys man butu išgabėnę iš tvarto visus arklius, kad ne tas šunelis, o dabartės va, ėmė ir pervedė. Mat pamačius vištas bekuičiant daržoves pas šaukė meškių ir norė pasiuindyti; šuo tuo tarpu nepaklausė: jinai iš piktumo pasigriebus spatą iš visos galės paleido į šunį, pataikė tiesiok į pirmgalinę mentę ir iškirto koją. Keletą dienų šunelis pašlubinėjo ant trijų

kojų ir reikėjo pagalios nudėti; — liko tik persėnėlis vilčius.

Teip atsitikus, jau aš netekau kantrybės, negalėjau sulaikyti piktumo: Susišaukiau visas vištas į klėtį, išrinkau iš visos govedos penkioliką jauniausių vištaičių, šešioliktą gaidį, o visoms kitoms galvas nupjausčiau ir liečiau išvirti. Mitome vištiena per visą sanvaitę ir atsivalgėme iki nenorų. Vieną kiaulinę atskyriau vištoms, sumečiau likusias, šeriau, girdžiau gerai ir neleidau laukan, pakolaik tvarte apsiprato. Paskui tik kartais paleisdavau ant kiemo pasibėgioti ir vėl varydavau tvartan ir ten lesindavau. Ta penkiolika vištų pridėjo tokią daugybę kiaušinių, kad patys valgėme valiop ir da parduoti kelios kapos atliko: mat, dabartės jau nemėtė visais pašaliais: dėjo tiktai tvartelyje ir kasdien po dešimtį kiaušinių at sinešdavo gospadinę, — ir be jieškojimų, be jokios turbacijos, o barnys sulyg tuo sykiu tilte nutilo. Atėjus rudeniui ir lauko darbus apdirbus, nuvažiavau girion, nusipirkau šiokių-tokių rąstgalių ir prie galo kiaulinės pastačiau trisienį nuo trijų sieksnių ilgio ir nuo tiek pločio. Sienas sandariai sukroviau, susamanojau, plyšius išglaisčiau moliu, užluboju, ant lubų užpyliau spalų, žemių, kad šiluma laukan negaruotų, išgrindau, paskui per pusę perdariau; padariau du tvartuku: žąsinę ir vištinę. Į žąsinę išpjoviau duris iš šono, o į vištinę per galą; įdėjau po stiklinį langelį, kad viduje butu šviesu. Perdarė, nusipirkęs keletą degtų plytų ir pats pasidaręs keletą žalių namieje, nulipdžiau mažytį pečiuką, idant žiemą galima butu pakurti, kad paukščiams nebutu peršalta. Vištinėje ir žąsinėje įtaisiau tam tyčia lovelius lesalui ir skyrium vandeniui, teipo-gi skyrium mėšlui, kad pašaro nemindžiotų, neterštų ir nenueitų nė kiek ant niekų. Pirmą žiemą jau patyriau, kaip tai naudinga turėti tam tyčia naminams paukščiams gerą, priegtam šiltą pastogę. Maisto tą žiemą, kaip vištoms, teip ir žąsimis, išėjo tik trečia dalis, kas kitais metais; žąsys pridėjo kiaušinių kone dvigubai, negu kitais metais ir teip gerai išperėjo, kad paperų kuonemet nieko neliko, o žąsiukų užaugo dvigubai, negu kitąsyk. Vištos tuojaus po kalėdų pradėjo dėti ir dėjo visą žiemą, vasarą, rudenį ir tik su trumpais perstojimais.

Kiaušinių ne tik patiems buvo pakaktinai, bet da keletas kapų parsidavė. Vištukų užaugo apie penkiasdešimts ir vos tik 3 beauginant nugaišo. Jau dabartės nešipainiojo niekam po kojų, neteršė takų, nekuitė rasodos ir nepykino nė vieno: augo jie sau vištinėje, skyrium pertvarėlyje nuo kitų vištų; — ir tik pajuto gospadinę, kad už gaidukus paėmė apie keturis rublius, — nė kropą nesumušus, nė lango neišbel-dus, nė šuniui kojos nenukirtus; nereikė dabartės Jonukui rintis ragožiais nuo stogo. Šeškeliams teip-pat užstoję tik-ra gavėne: jau nekiaušiniavo ir nebedraskė vištų naktimis. Nebeto, vasarą pasileidžia ant kiemo pasikuitinėti, pasibėgioti, bet vištos jau teip atrato nuo daržų, trunkytis kur nekliut, kad niekur nė neina nuo kiemo: pasibovija apie savo tvartuką ir vėl lenda atgal lesinėti savo išlesas. Pašaro išėina vištoms tik kelinta dalis, kas kitąsyk. Da ir gero mėšlo padaro didoką kruvą, kuriuo sąmaišiu su kitokiu pavasari ant-raeile užmėžiame daržą, o kitais metais išmėtydavo mėšlą visais pašaliais. Rasodos dabartės jau nebereikia pirkti ir net kaimynams pilną rėtį d vėme. Galų gale aš aprokavau, kad paukštinė, prietam šilta, atnešė man gryno pelno vienais metais apie 80 rublių, kitais gi metais, man ding, naminiai paukščiai padarydavo apie tiek pragaišties. — Tai teip nupasakojo man Keksztu Simas apie savo skiauturuočius.

Dabartės visų aplinkinių akys atkreiptos į Simą. Pradžioje vieni pajukė jo darbus, kiti stebėjosi, o daugumas tylėjo ir laukė, ką toliau pradės Simas. Ypačiai Kreivarėzienė labai šaipėsi, kad vištoms, anot jos, pakajus stato. „Ar negali, sako, valkiotis pašaliais; jug da visokias nuobiras surankioja — tai nė lesalo netiek reikia, atlieka sauja, kita. Ot, išsimislyjo ne tikrus galus!“ Jug teip-pat sakė ir pati Simienė, vis rėkė, kad nereikia vištinės, o dabar džiaugiasi ir kitoms pasigiria apie naudingumą savo paukštinės. Sako, kad ir Kreivarėzienė jau pradeda mausti vištinės; mat, ir ji žmona daug prisiteriojus su toms vištoms. Jug aną metą, nupuolus nuo anttvartės, sirgo keletą sanvaičių, o ranka da ir dabartės ne ką gali — vis da atliepiąs tasai puolys. Tai-gi, jau ir jinai tariusi savo vyrui pasistatydinti (Goliaus bus.)

Persikrauste.

Kazys Miliszauckas lietuviszkas kriauczius persikraustė po sziuomi numeriu 256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Isz visur.

Budapeszte, Vengrijoi, dukte vyriausio inžinieriaus isz Bistric, Septynkalnijoi, Erika Paulas iszdavė egzameną ant architekto. Visi statanti didelius namus paveda jei darbą.

Galicijoi kunigai iszsimanė dirbti ziedus vardan sziedotuvių Panelės szv. su szv. Juozapu, kuriuos pardavinėja žmonėms kaipo stebuklingus. Nesziojanti tokius ziedus apturinti visokias mylistas, kokių tik reikalauja. Jaunieji labai perka tokius ziedus, kad greičiaus apsivestu.

Australijoi, New Britain salų grupoje, ant salos Beach buvo didelis žemės drebėjimas, kur net jurių vanduo susijudino ir paskandino visus žvejus, kurie tame apskrityje buvo.

Kinuose apie Tourane siautė baisi audra, lygi Galvestono. Daugelis kaimų namų sugriauta, tai nuneszta, javai supustyti ir apie 1500 žmonių užmuszta.

New Hebrides salų grupoje ant salos Eromanga, szale Australijos, gyventojai užpuolė ant misijonierių ir priėmusių krikščionystę gyventojų, ir 4 misijonierius bei vieną atsivertėlį užmuszė.

Prancuzijoi, paviete Du Nord, kasyklose Aniche isz nežinomos priezasties užsidedė dinamito krautuvė, kur užmuszė 16 kalnakasių, 40 sužeidė ir 18 užgriovė, kur tie gal nutrokszti.

Pilipinuose, pas salą Guam, audra nuskandino vieną amerikonzšką kariszšką laivą „Yo-

semitė“, kur prigėrė ir 5 kareiviai. Ant salos audra padarė baisius iszpustyjimus. Miesteliai Inorajan ir Terrafero isznyko nuo pavirsziaus žemės, visi vaisiai sunaikinti ir daugelis žmonių užmusztų bei sužeistų yra. Amerikos valdžia turės gelbėti nelaimės isztiktus.

Rumunijoi vieno didelio kaimo Macedonijoi gyventojai nenorėjo mokėti naujų mokeszių o valdžia varu norėjo iszplėszti. Gyventojai susiorganizavė užpuolė mokeszių rinkikus ir jiems iszperė kailį. Valdžia priesz ukininkus isziuntė kariauną, kur susimuszime 20 ukininkų užmuszė ir daugelį suaresztavojo.

Prancuzijos inžinieriai keta pradėti kast tunelį dėl geležinkelio per Gibraltarą su smauką isz Europos į Apriką. Tunelis bus 25 mylių ilgas ir kasztuos \$43,500,000. Po iszkasimo tunelio bus galima su pavandeminiu gelzkeliu isz Tiencen, Ispanijoi, nuvažiuoti į Tangier, Moroko vieszpatystėje, Aprikoje.

Popiežiaus sveikata žymiai mažinasi dėlėi senatvės ir vienas negal vaikszzioti be vedėjų. Visi pranaszauja, kad popiežiaus jau neilgas gyvenimas.

Kroatijoi, Warasdine tapo apskūstas graik-katalikiszkas vyskupas už kreivą prisieką.

Maskolijos valdžia užsimanė pertaisyti kalėjimus pagal Vokietijos budą. Pirmiaus už sunkius nusikaltimus nusidėjėliai buvo iszvaromi prie sunkių darbų į Siberiją, dabar tai panaikinus, sunkių darbų vietas bus parengtos kalėjimuose, kur pirmiaus buvo stacijos varomų Siberijon. Toki sunkių darbų kalėjimai bus pastatyti dėl 700 žmonių, kurių pertaisymai ir

pastatymas kasztuos apie 600,000 rublių. Kaliniai bus atskirti tokiuose kalėjimuose tik tai naktyje; darbavietėse ir valgstubėse bus visi maisztrium.

Italijos socialistai seime isz guldė žiaurumą kariszsko suda ir pareikalavo tokio atmetimo ir kad visi prasikaltėliai butu sudyjami per prisaikintus sūdžias (grand jury). Nežiurint ant priesztaravimo karės ministerio, seimas panaikino kariszšką sudą.

Italijos seimas nutarė, kad kiekviena valdžia, valdininkai ir szejp žmonės užtikę kur anarchistą tuojaus sugautu. — Nereik nei seimo nutarimo, juos gauda visi ir daugelyje kartų turi kentėti visai nieko nekalti žmonės

Pesulkoje, Maskolijoi keturi kavalerijos kareiviai tapo prasudyti myriop už prigulėjimą prie „socialistiszko suokalbio“, kad iszkovoti laisvę darbininkams.

Isz Salt Lake City, Utah, nukako du mormonų misijonieriai į pietinę Vengriją platininti savo tikėjimą į daugpatystę. Mieste Temesvar jiems bekalbant apie mormonizmą, užpuolė juos klausytojai, pradėjo muszt ir maudyti arklių maudynėje. Tik policija nabus iszgelbėjo isz įnirszusių rankų.

Berlyno universitetą lanko 371 studentė, isz kurių yra 348 merginos, 19 apsiavedusių ir 4 naszlės. 118 yra isz kitų szalių, veik didesnė pusė isz Maskolijos. Tarp studentkų yra 101 žydelka. 1886 m. daleidus moterims lankyti universitetą, norinczių atsirado tik 40 ir laike 4 metų pasidaugino ant 371. Dėl studentkų isz Maskolijos yra apsunkinimai, ko nēr dėl kitų szalių.

Draugystė senoviszkų rinkimų Paryžiuje, turi vieną akmenį isz Chaldėjos, kuris 4000 metų pirm Kristaus buvo įmurytas Tello muruose pas Sirpullą.

Kalnakasiai vario kasyklose ant salos Kubos teip-gi Wallijje ir Chili, pietinėje Amerikoje, turi žalius plaukus kaip žolė. Priezasczia tokio pažaliavimo yra iszgaravimai isz vario rudos, kurioje yra daug žiurkzolių (arszeniko).

Paskutinis suskaitymas gyventojų Maskolijoje parodo, kad visoje vieszpatystėje esą daugiau negu 136,000,000. Maskolių esą 86,000,000, o lenkų 9,000,000. Finų yra daugiau kaip 6,000,000, o lietuvių 5,600,000. Yvairių mongoliszkų tautų apie Volgą, Kryme ir už Kaukazo yra į 11,000,000. Teip-gi apie 4,000,000 žydų ir apie 1,000,000 vokiecių. Kaip matome czion nieko neminėta apie yvairias tautas Siberijoje, taigi szis skaitlius gyventojų yra tik europiszkos Maskolijos.

Atsakymas.

Varpeliui. Kas link įvedimo lietuviszkų knygu į Carnegie Knygyną, Munhall, Pa. per babtistų kun. J. Davis, W. M. Stevenson ir kitus, apie ką buvo raszta „The Pittsburg Dispatch“ ir „Pittsburg Chronicle Telegraph“ jau Kovo mėnesyje, mes malonėtumėm, jeigu galima butu, tuos rasztus igyti ir apie tai persitikrinti.

Susirinkimas.

Susirinkimas ir prakalbos Tėvynės Mylėtojų Draugystės kuopos bus nedėlios vakare 9 d. Gruodžio ant 3:30, 7 val. po pietų Leonardo svetainėje, Providence, Scranton, Pa.

Visi lietuviai ir lietuvaits yra užkviecziami susirinkti pasiklausyti prakalbų ir prisirasztyti prie T. M. D.

„Vienybės“ išleis-
tuvėje gaunamos szios naujos
knygos:

Kas priešius? Paraszė Laz-
dynų Pelėda. Puslapių 32. 10c.

Valseziaus sudas. Komediija
vienoje veikmėje. Paraszė Že-
maitė. Pysl. 19. 10 c.

Mindaugis Lietuvos kara-
lius. Istorijos paveikslas pen-
kiuose aktuose. Pysl. 86. 25 c.

Vanduo ant žemės, po žeme
ir virszuje žemės. Pysl. 33. 10 c.

Juokų knygelė, surinkta L.
J. K. Pysl. 95. 25 c.

Kaip Maskolija persekioja
Lietuvą. Supieszė kun. V.
Dembskis. Pysl. 15. 10 c.

Kaip geriausiai laidoti numi-
rėlius? Pysl. 29. 15 c.

Grazi dainų knygelė. Iš-
leista per Giedrį. 30 puikių

dainelių, 47 puslapiai 10c.

Kalendorius 1901 metams,
puslapių 78 15c.

„LIETUVA“

Nedėlinis Laikraštis iszeina kas
pėtnyčia Chicagoje ir paduoda žmo-
nėms svarbiauses ir teisingiauses ži-
nes isz Amerikos, Lietuvos ir viso
svieto. „Lietuva“ paduoda naujau-
sias politiskas žines, tai yra, apie
krutėjimą žmonių visuose krasztuose
svieto, visose vieszpatystėse, apie jų
darbus, uzdarbius, naujaušius iszra-
dimus (iszmislus) ir t. t. Kas „Lie-
tuvą“ skaito dasizinos apie viską, kas
tik sviete darosi, apsiszvieš ir isz-
moks žmoniszka pasielgti.

„Lietuva“ kasztuoja ant metų \$200,
ant pusės metų \$1,00. Pinigai tur
but užmokėti isz virszaus.

Užsiraszdamy ir pinigų siusdami
adresuokite teip:

A. Olszewski

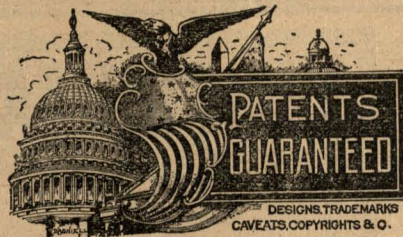
924 33-rd. st., Sub-Sta. 60
CHICAGO, ILL.

Lietuviu užeiga.

Geriause užeiga dėl lietuvių isz
viso miesto. Prilaikau visokius gė-
rymus, kaip tai: Alų, Arielką, Li-
kiera, Vyną ir visokius Cigarus pir-
mos klesos, taipgi siuncziu pinigų į
visas dalis svieto. Pardūdu Laiva-
kortes ant visų linių. Apart to dū-
du kiekvienam prieteliszką rodą.

Todėl nepamirszkit jog mano HO-
TELIS po No 1837 Main Ave. Pro-
vidence, SCRANTON, PA.

Petras Lipavyczia,

Our fee returned if we fail. Any one send-
ing sketch and description of any invention will
promptly receive our opinion free concerning
the patentability of same. "How to Obtain a
Patent" sent upon request. Patents secured
through us advertised for sale at our expense.
Patents taken out through us receive special
notice, without charge, in THE PATENT REC-
ORD, an illustrated and widely circulated jour-
nal, consulted by Manufacturers and Investors.
Send for sample copy FREE. Address,

VICTOR J. EVANS & CO.
(Patent Attorneys,
Evans Building, WASHINGTON, D. C.

Neskaityk!

Hallo! kur eini?

— Einu pas Jankauską iszsigert,
nes jis užlaiko gardžiausią Alų, Vy-
ną ir Degtinę visam Waterburyje.

— Na, kad teip, tai eisiu ir asz,
nes asz to pirmiaus nežinojau.

— Tokius gėrymus, kokius jis už-
laiko, geria Lietuviai, ponai, kara-
liai, kunjgai, ubagai ir szeip „džel-
tamonai“.

— Pas jį Cigarų laivas atplaukia
kas mėnesis net isz Kubos.

Nepamirszkite adreso.

J. A. Jankauskas

768 Bank str., Waterbury, Conn.

Ar esi kurczias??

Kożnas kuris yra kurczias yra isz
gydomas nauju mūsų iszradimu; ku-
rie apsigema kurti yra neiszgydomi.
Naujas ir lengvas budas. Apraszkyk
savo negalę. Agzaminavojimas ir ro-
da dovanai. Kiekvienas gali gydytis
namie be didelių kasztų.
Dr. Dalton's Aural Institute,
La Salle Ave. Chicago, Ill.

The Fair Store.

Prekės mūsų krautuvėje szian dieną yra tokios:
Mažos dinerkės (katilukai valgiui) 14c.
Vidutinės dinerkės 17c.
Kvortiniai katilukai pienui 7c.
Dviejų kvortų katilukai pienui 10c.
Deszintis kvortų viedral 10c.
Pecziams juodylas 4c.
Mrs Pote geležinės prosų rankenos 5c.
Blekinės skvibsams 3c. iki 5c.
Czeverykų szvaksas 5c.
Pelliai ir videlčiai po 4c.

Mūsų krautuvė randasi, kur pirmiaus buvo
Hershberger's stand, 43 E. Main str.
Abe J. Stone, savinliskas

Del vyru tiktai.

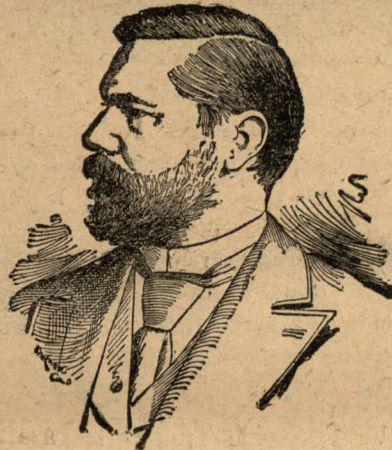
Asz kenčian daugelį metų, kaip pasekmę jau-
nystės iszdykumo ir peržengimą įstatymų prigim-
ties Asz iszeidau žimtus dolerių ant daktarų,
nerandant pagelbos. Galiaus, lankantės savo
szalije, asz kreipiausi prie tulo garsaus daktaro
Viennoje ir jis davė man gydolių, kurios manę
vislškai iszgydė. Asz apie tai pagarsinau savo
draugams ir tie, kurie kentė phiziskai, bandė
ir iszgydytais tapo. Tada asz vislškai persiliu-
dijau, kad kiekvienas kenčiantis nuo tų ligų,
gali atgauti sveikatą, vartojant tas gyduoles.

Daktaras davė man receptą ir gerai žinant, kad
daugelis galėtu pasinaudoti isz jo, asz pasiryžau
suteikti jį kiekvienam, kuris pareikalautu. Asz
neturiu ką parduoti ir pinigų visai nenoriu. Asz
garsinu vien dėlto, kad ezi žinia ne vienam gali
buti naudinga. Jeigu reikalaujate, raszkykite idė-
dami mškę ant atsakymo ir asz atsiusiū jums tą
receptą lietuviszko kalbot. KAREL JOHNSON,
32 Hohmau st., Hammond, Ind.

Didelis lietuviszkas PABRIKAS SKRYBELIU!

Dirbu Skrybėles kietas ir
minksztas visokių spalvų, ge-
riausia proga dėl viszkų
sztonyky kad parduodu tuzi-
nais in sztorus ir ant geriausių
iszlygų. Jeigu norit turėti
savo krautuvėse geras skrybė-
les dėl savo kostumerių tai
kreipkitės pas:

E. F. Bloom'a
55 McChesney st.
ORANGE N. J.

Dr. Kallmerten GARSINGAS SPECIALISTAS

Chroniszky, nerviszky ir privatiszky ligų vyru,
moterių ir vaikų kuris iszgydo per paczta.

\$1,000

nagrados duos dėl to gydintojo kuris iszgydė tiek
ligų ligų į tą laiką kiek Dr. K. Jojo gydolės yra
dirbamos isz žolių ir ezakny dėl kożno ligoio
atskyrim- DR. KALLMERTEN ISZGYDĖ
TUKSTANCIUS. Daugelis likos gydintojų ap-
leisti kaip neiszgydomi. Jeigu kent ant kokios
norints ligos, raszkykite pas Dr. K. idant prislustu
RODĄ (DYKAI). Apraszkykit gerai savo ligą, ly-
tį, (vyras ar moteriszko) amžį, kiek sveri, truputį
plaukų ligoio ir už 2 centus pacztinę markę o
apturėsi teisingą apraszymą ar galima bus iszgy-
dint ar ne. Adresas:

DR F. J. KALLMERTEN.
TOLEDO, OHIO.

GYVASTIES GYDUOLE!

iszrasta pirm
dviejų metų
Europoje —
iszgydė tuks-
tanczius žmonių. Pargabenta Amerikon per
gydymo ineticiją INTERNATIONAL CLINIC.
Gydo:

REUM ATIZMA: art-etizmą, skaudėjimus kry-
žiuje ir strėnoe, krutinėje, silpnumą kojų ir tt.

SKILVIO LIGAS: netrovėjimą, stoką smoko,
skaudėjimą po krutine ir žentiaus, užkietėjimą
vidurių ir tt.

NERVISZKAS LIGAS: sujudimą, dalinį para-
lyžių, epilepsiją (szokis szv. Vito), galvos skau-
dėjimą ir tt.

KRUTINĖS LIGAS: atsikvėpimą, gerkle, uždu-
simą, kosulį, plantį, pradzią džiovos ir tt.

KEPENŲ LIGAS: dieglius, geltige, melanco-
lija, hemoroidus, nenorą dirbti ir tt.

GUMBO LIGAS: sustojimą antdrapanių, sop-
lingą mėnesinės tekėjimą, skaudėjimą apatinės
dalies kryzius, tekėjimus ir tt.

INKSTŲ LIGAS: puslės, szlapumo kanalų ir tt.

ODOS LIGAS: iszmėtymus, dedervines, niežus.

Cyvasties gyduoles czystija krauja.

Jeigu kent, pamegink tik vieną plėczką GY-
VASTIES GYDUOLIŲ o busi dėkingas. Plėcz-
ka kasztuoja \$1 00 (vieną dolerį). Užpraszymal
tuojaus iszsiuncziami Expressu. Pinigus prisius-
ti apsergėtame laiszke arba per Money Order ant

adreso: *International Clinic,*
8361 Superior Ave. Station
S. Chicago, Ill.

50 YEARS' EXPERIENCE

PATENTS

TRADE MARKS |
DESIGNS
COPYRIGHTS & C.

Anyone sending a sketch and description may
quickly ascertain our opinion free whether an
invention is probably patentable. Communica-
tions strictly confidential. Handbook on Patents
sent free. Oldest agency for securing patents.
Patents taken through Munn & Co. receive
special notice, without charge, in the

Scientific American.

A handsomely illustrated weekly. Largest cir-
culation of any scientific journal. Terms, \$3 a
year; four months, \$1. Sold by all newsdealers.
MUNN & Co. 361 Broadway, New York
Branch Office, 625 F St., Washington, D. C.

WM. N. REINOLDS, Jr.,
ADVOKATAS.
42 Welles Building,
Wilkes-Barre, Pa. Telephone 306
Skolina piningus.

Kas prisius \$1,25

tas aplaikys 50 puikių popierių gro-
matoms rasztytie su puikioms dėl
kiekvieno stono pavineziavonėm ap-
skaitimais ir naujai isz Paryžiaus
pargabentom, skubinkitės nes tik
priesz KALĖDAS ir NAUJUS ME-
TUS tokios bus gaunamos. Kasztus
prisiuntimo mes patys apmokame
adresuokit teip.

W. KUDARAUCKAS,
Box 234 LAWRENCE, MASS.
nesiuskit markėmis.

Deimanto Elektros Kryzius.

Vadinamas teipgi Volta Kryzius, keleta metu atgal tapo izrastas Austrijoje, ir pasidėkavojant sa o naudai Kryzius tas veik prasiplatino Vokietijoj, Francuzijoj, Skandinavijoj ir kitose Europos szaliese, ir sziaudien yra labiausiai pagėdaujamas kaipo galingas vaistas nuo Reumatizmo ir daugelio kitų kuno negaliu.

Elektros Diemanto Kryzius gydo Reumatizma, telp muskulu kaip ir sanariu. Neuralgija ir kitu kuno skaudėjimus, Nervizkuma, Nervu nusilpnėjima, Silpnuma, Prastota Nervu Gyvuma, Nervu Nupuolima, Nemiga, Abejotunguma, Dvasios Nupuolima, Hysterija, Paralyziu Sustengima, Drebuly, Neuralgija, Apop eksija, Nuomara, szv. Vito Szoki, Szirdies Plakima, Galvos skaudė ima ir visus Nervizsko Sistemo sugėdimus.

Veikmė jo apstrelszkia pati per save begyje keletos dienu, bet kartais užtrunka keles dienas.

Kryzių reikia nesint diena ir naktį, pakab'nta ant szilkinio szniuruko ant šaklo, augszciau szirdines indoubos. Melynoji pusė turi but in spaczia apversta. Tri sz naudojima ir viena syki ant dienos po to indė Kryziu in truputi drungna geriauso ukusio skystima ir laikyk per keleta minuziu. Vaistas žinrint pagai amziu, ukusis reik su vandeniu atskiesti. Fre. 6 to Kryziaus yra v enas doleris ir gvarantuojam e, kad jis suteiktia nat naudą kaip kad veriausiasieje elektrizski dirzi. Kasztnojanti penkiolika bei dvidezsimta sykiu daugiau. Koznas szeimynos sanarys, sveikas ar ligotas niekadoe neturi but to Elektrizsko Kryziaus, kura yra geriausiu gelbėtojum priesz visokias kuno negales ir skausmus. Prisinsk viena dolerį per

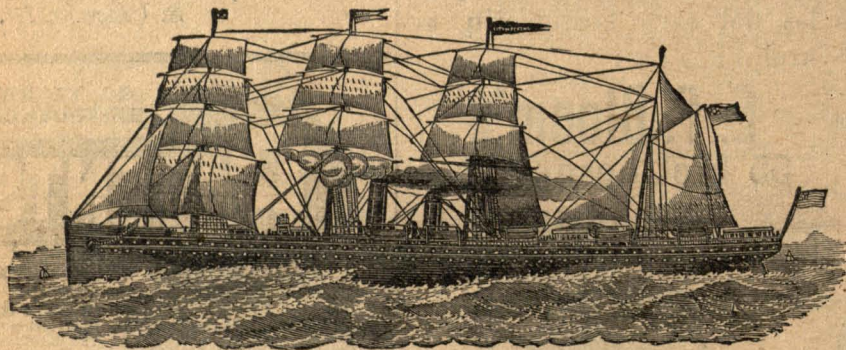
expresa, ar money orderj arba registruotoj gromatoj, o mes tametai savais kasztais pasius' me viena Elektrizska Diemanto Kryziu, arba 6 už \$,00. Gaunamos tuketenciais rekomendacijos nuo ypatu, kurios su pagelba szio Stebuklingo Kryziaus iszaigyde. Yra užtekina dėl parodymo jo magizskos galybes. Szta! pora tokiu rekomendaciju:

Asz naudojansi jusų Diemanto Elektros Kryzių nuo 21 Kovo ir persitikrinau, kad tas kryzius tikrai telp pagelbingas, kaip sakete. Per ilgą laiką asz negalėjau valdyti savo deszines rankos ir daug kentėjau: visada turėdavan laikyti ją pariszta. Po naudojimo begyji dviejų sanvaiczių jusų Diemanto Elektros Kryziaus galėjau apsieiti jau Le pariszimo. Dabar su ta ranka neszu pilną kibira vandens. Asz ir nežinau, kaip atidėkavoti jums už telp didele suteikta man pagelba.

ANDRES MADSEN, 1635 Quincy Ave., OGDEN UTAH, April 15 1892

The Diamond Electric Cross Co. Dept 27, 306 Milwaukee ave., CHICAGO,

Cerbtini Tautiečiai!

Turiu už garbę aneshti visiems lietuviams, jog apsiėmiau agentyste ant labaigerų linijų. Taigi parduodu laivakortes ir siuncziu pinigus į visas dalis svieto. Užtikrinu jog su, nuo manęs pirktoms laivakortėms pervaziuosit didmarį per 8-9 dienas. Nusiuncziu pinigus į Lietuvą ir į kitus krasztus pasaulės, labai greitai.

Prie to apsaugoju naminius rakandus (furniture) nuo ugnies (fire - insurance). Turiu labai czystą ir puikią užėigą dėl svetėliu, užlaikau vyną alų, degtinę ir kitokius gėrymus, kurie žinau patiks dėl lietuviu ir nei prabaszczius nepaniekytų. Su guodone Kazimieras Baltrukonis.

Adrisuokit sziteip: **CHAS V. BOLTH,**
686 North Rivers Side str. WATERBURY, CONN

DIDELIS SKLODAS

S. J. Mockaiczio

Uzlaiko geriausią Vyną, visokio skyriaus Arielkos ir kitų szyrdį pastiprianczių gėrymu, teipgi skaniausiu Cigaru, tik nepamirszkite vietos

S. J. Mockaitis

224 ir 226 South Main Str.

SHENANDOAH, PA

Griacziausiai iszgydo visokias ligas

Dr. J. Szlupas

Telephone 4373. 421 Penn. Ave.

Scranton, Pa.

D. L. & W. R. R.

Trukiai iszeina isz Plymouth'o:

Ant 7:00; 8:47; 10:13; 11:51 isz ryto į Scranton New York, Philadelphia, Binghamton, Elmira Buffalo, ir visų tarpiniu stacijų bei į Vakarus.

Ant 7:38; 9:02; ir 11:3 isz ryto į Nanticoke Bloomsburg, Northumberland bei visų tarpiniu stacijų ir susivienyjant dėl Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltim'ra, ir t. t.

Ant 2:25; 3:47; 4:40 7:41 ir 10:15 po pietų į Scranton New York, Buffalo, ir visų tarpiniu stacijų.

Ant 2:30 2:49 4:32 6:43 9:50 11:30 pietų į Northumberland ir visų tarpiniu stacijų susivienyjant del Williamsport, Harrisburg, Pittsburg, Baltimore ir t. t.

Tiketetai už pigianeų prekę ir visas szalis, Sziaurę - Pietus, Rytus ir Vakarus ir į minksztųjų anglių apielinkes. Pasiklauskite ant dypo Plymouth, Pa.

for acceptable ideas. State if patented. THE PATENT RECORD, Baltimore, Md.

LENGVUMA

suteikia ir gydo visados kosulį, bronchitis, perszalimą, gripą, pradzią dziovos.

Severos Balsamas dėl Plaucziu

Geriausia gyduole nuo kosulio. 25 c. ir 50 c.

Visi skausmai ir nėsma gumai praeina po vartojimo.

Severos Aliejus szv. Gothardo

Linimentas szeimyniszkas Prekė 50 ct. Lietuviszku agentų reikalauja me visur.

W. F. SEVERA.

MANUFACTURING PHARMACIST. CEDAR RAPIDS, IOWA.

Severos gydūles yra gaunamos pas A. Groblevski, 111 Main str. Plymouth, Pa.

LIETUVISZKAS KRIAUCZIUS Kaz. Miliszauskas

256 E. Market str. Wilkes-Barre, Pa.

Siuva puikiausiai visokius siutus pagal naujusia madą, duoda drutą ir gerą materiją ir už pigę prekę.

Telpogį senus ant naujų perdirba. Visi pas savo Tautietį.

Dr. Leonard Landes,

Lietuviszkas Daktaras.

134 E. 24th St. New York.

Garsingas gydytojas vyriszku ir moteriszku ligų. Mokinosi universitete New Yorke, praktikavo ligonbuczinose; Viedniuje, Berlyne, karaliszkoje mokykloje Londone, buvo perlecinu mokslo Labanon, Balle-via, Post Graduate Hospital College ir t. t.

Užtikrina iszgydyma

visų lėptų ir paprastų ligų, kaipo tai: plauzių, kepenų, skaudėjimą vidurių galvos, nepomietį, apalpimą, skaudulį, zaizdas, tymimą, moteriszkas ligas ir nevaisingumą. Gydymui nerviszku ligų reikia naudot elektrikinias prietaisas.

Ligas lytiszku dalii

iszgydysiu į keles dienas, taipogi ligas pilvo, uždegimą zarnų, iszdziuvimą pieno, skaudėjimą lupų, nosies, akių, ausų, nustojimą pajiegu ir t. t. Iszgydymą užtikrinu kiekviename atsitikime. Chroniszkas ligas gydan pasekmingai, ir slėpemas ligas uzlaikau slapytbėje.

Dr. Leonard Landes.

134 E. 24th st., Cor. Lexington Ave.

Offiso valandos: nū 9 ryto iki 1 po piet. nū 5 po piet iki 8 vakaro Nedėliomis: nū 8 iki 10½ val. ryto; nū 2 iki 4 val. po piet.

Rodos per gromatas dykai.

Užpraszydami gydyklas prisiuski-te \$1.00.

Jeigu sergi, tai parasyk kiek turi metų, kiek sveri ir aprasyk savo ligą, o asz prisiusiu gydyklas kuriomis iszsigydysi.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue,

CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo Apdowanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszkos Parodos už rupestringą, teisingą ir artistiszka iszdirbimą.

KARUNŲ, SZARPU, KUKARDŲ, ROZETŲ, BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.

Turiu už garbę apreikshti guodotiniems Kunigams ir guodotin. Draugystėms, kad asz dirbu visus augszcziaus paminėtus daigtus Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei, nes per 30 metų užsiimdama iszdirbimais igijau geriause praktiką ir dėl to galiu wiską padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

